

1^η Συνδιάσκεψη

**ΠΡΟΤΑΣΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

**Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ**

ΜΑΙΟΣ 2016

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
Η ρήξη που δεν έγινε. Ένας απολογισμός των γεγονότων του καλοκαιριού του 2015.....	4
Η δημιουργία της Λαϊκής Ενότητας.....	5
A. Η καπιταλιστική κρίση καθορίζει τις διεθνείς εξελίξεις.....	7
A1. Η διεθνής καπιταλιστική κρίση.....	7
A1α. Οι πολιτικές λιτότητας, απάντηση των κεφαλαιοκρατών στην κρίση.....	9
A2. Η κρίση στην Ελλάδα.....	11
A2α. Το μνημόνιο, απάντηση των ελλήνων κεφαλαιοκρατών στη χρεοκοπία.....	11
A2β. Το αστικό κομματικό σύστημα.....	14
A2γ. Ο φασιστικός κίνδυνος.....	15
B. Η εργατική απάντηση.....	18
B1. Η διαγραφή του δημόσιου χρέους, οι συνέπειές της και η αντιμετώπισή τους από μια αριστερή κυβέρνηση.....	19
B1α. Τι σημαίνει «διαγραφή χρέους» και πώς γίνεται.....	20
B1β. Το οικονομικό ντόμινο από τη διαγραφή του χρέους.....	20
B1γ. Οι συνέπειες της διαγραφής του χρέους στο τραπεζικό σύστημα.....	21
B1δ. Οι συνέπειες της διαγραφής του χρέους στη σχέση της χώρας με την ΕΕ.....	22
B2. Πρόγραμμα σύγκρουσης με ντόπιους και ξένους τοκογλύφους-κεφαλαιοκράτες.....	24
B2α. Η εθνικοποίηση των υποδομών και των μεγάλων επιχειρήσεων.....	25
B2β. Η αγροτική παραγωγή.....	25
B2γ. Ο χωρισμός κράτους - εκκλησίας.....	27
B2δ. Μισθοί, συντάξεις, κοινωνική πολιτική.....	27
Γ. Η Λαϊκή Ενότητα. Χαρακτήρας και προοπτική.....	29
Γ1. Η πορεία της Λαϊκής Ενότητας μέχρι σήμερα.....	29
Γ1α. Η ΛΑΕ στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα. Η τακτική του ενιαίου μετώπου.....	30
Γ1β. Η ΛΑΕ στην τοπική αυτοδιοίκηση.....	33
Γ2. Λαϊκή ενότητα για τα εργατικά συμφέροντα.....	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	36
Η περίπτωση του Ισημερινού.....	36

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η περίοδος του μνημονίου, ήταν ένα χρονικό διάστημα γεμάτο πολιτικά γεγονότα και σκληρούς αγώνες, πρωτοφανείς σε διάρκεια και ένταση. Στο διάστημα αυτό γνωρίσαμε τέσσερις –με τη σημερινή– κυβερνήσεις, καμία από τις οποίες δεν κατόρθωσε να σταθεροποιήσει την οικονομική και πολιτική κατάσταση. Η σκληρή πενταετία από το 2010 μέχρι το 2014, φάνηκε να βρίσκει πολιτική δικαίωση το Γενάρη του 2015 με την εκλογή της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Από τις πρώτες εβδομάδες της εκλογής της νέας κυβέρνησης, αποδείχτηκε έμπρακτα ότι η απεμπλοκή από τα μνημόνια ήταν πολύ πιο δύσκολη σε σχέση με το πώς παρουσιαζόταν προεκλογικά. Το πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης, το «δεν υπάρχει ούτε μία στο εκατομμύριο να μας πει όχι η Μέρκελ» και οι αναλύσεις για απεμπλοκή από το μνημόνιο χωρίς έξοδο από την ΕΕ και την Ευρωζώνη, αποδείχτηκαν φαντασιώσεις ενός ιδεοληπτικού και ανέτοιμου πολιτικού προσωπικού. Αποκορύφωμα της σύγκρουσης της κυβέρνησης με την πραγματικότητα της ιμπεριαλιστικής ΕΕ, ήταν το δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου.

Με το μνημόνιο και την παραμονή της χώρας στο πλαίσιο των θεσμών της ΕΕ τάχθηκε το σύνολο της αστικής τάξης και τα ΜΜΕ που ελέγχει, το σύνολο του αστικού πολιτικού προσωπικού, η συνδικαλιστική γραφειοκρατία και η εκκλησία, αποτυπώνοντας την ταξική πόλωση στην ελληνική κοινωνία.

Απέναντι σε αυτό το «ενιαίο μέτωπο» των αστικών δυνάμεων, μοναδική πολιτική δύναμη που εκπροσωπούσε το ΟΧΙ ήταν ο μισός ΣΥΡΙΖΑ, καθώς προβεβλημένα στελέχη του αμφισβητούσαν δημόσια την αναγκαιότητα του δημοψηφίσματος, ο οποίος αρνήθηκε ακόμα και τη συγκρότηση επιτροπής του ΟΧΙ, την ώρα που στη συγκρότηση επιτροπής υπέρ του ΝΑΙ συνωθούνταν μια σειρά φορείς, από τον ΣΕΒ και την ΠΑΣΕΓΕΣ μέχρι το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας και τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εξαγωγέων.

Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος με το 61,3% υπέρ του ΟΧΙ, έδειξε ότι η εργατική τάξη και ο εργαζόμενος λαός καθόλου δεν πτοήθηκαν από την γιγαντιαία καμπάνια υπέρ του ευρώ και της ΕΕ και ότι είναι διατεθειμένοι να βαδίσουν σε νέους δρόμους εκτός ΟΝΕ και ΕΕ, αρκεί να βρουν πολιτικό μπροστάρη. Με το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος συντρίφτηκε το σύνολο του αστικού κομματικού συστήματος –πλην ΣΥΡΙΖΑ– και άνοιξε μια περίοδος πολιτικής αβεβαιότητας στην οποία η αστική τάξη δεν είχε κυβερνητική εφεδρεία, περίοδος που έκλεισε, εν μέρει, πρόσφατα με την εκλογή Μητσοτάκη στην προεδρία της Νέας Δημοκρατίας.

Οι κινήσεις του ΣΥΡΙΖΑ από την επόμενη κιόλας μέρα της θριαμβευτικής νίκης του ΟΧΙ, με την πρόσκληση προς τα συντρίμια του κομματικού συστήματος για «εθνική συνεννόηση», έδειξαν ότι καμία διάθεση δεν είχε η ηγετική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ να αξιοποιήσει αυτό το σημαντικό πολιτικό κεφάλαιο και τη στήριξη που έδωσε ο λαός.

Οι κινήσεις της ηγετικής ομάδας, ήταν συνέχεια μια σειράς υποχωρήσεων που ξεκίνησαν από τις 4 Φλεβάρη 2015, όταν η ΕΚΤ αποφάσισε ότι: «Μετά τα νέα δεδομένα οι ελληνικές τράπεζες θα αναγκαστούν να προσφύγουν μαζικά στον ΕΛΑ από την 11η Φεβρουαρίου μια και τα μόνα assets που θα μπορούν να προσκομίζουν στην ΕΚΤ είναι ομόλογα του ΕFSF ύψους περίπου 37 με 39 δισ. ευρώ.

Αντίθετα τόσο τα κρατικά ομόλογα όσο και τα ομόλογα με εγγύηση Δημοσίου δεν θα γίνονται πλέον αποδεκτά από την ΕΚΤ και θα μπορούν να χρησιμοποιούνται ως ενέχυρα μόνο για

άντληση ρευστότητας μέσω ELA.» Με την απόφαση αυτή, ο ευρωενωσιακός ιμπεριαλισμός έδειχνε τα δόντια του, πέζοντας την κυβέρνηση, η οποία δεν έδωσε καμία απάντηση, υπονομεύοντας την μετέπειτα πορεία της. Κανένας προβληματισμός δεν εκφράστηκε για αυτό το γεγονός και από κάποια τάση του ΣΥΡΙΖΑ.

Η ενδιάμεση συμφωνία της 20ης Φεβρουαρίου, ήταν επίσης ένα ακόμα βήμα προς τη συνθηκολόγηση, για το οποίο επίσης δεν εκδηλώθηκε δημόσια αντίσταση από το εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ.

Η μοιραία κατάληξη ήταν η υπογραφή της επαίσχυντης μνημονιακής συμφωνίας.

Η υποταγή της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ στους δανειστές, δικαίωσε τις προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις. Αν παρά την προσπάθεια διαπραγμάτευσης με τους δανειστές, οι δανειστές δεν «λύγισαν», τότε ούτε οι προηγούμενες κυβερνήσεις είχαν περιθώρια να διαπραγματευτούν κάτι καλύτερο. Αν ο Τσίπρας που έφτασε στο «παρά πέντε» δεν κατάφερε ούτε καν μια «καλύτερη συμφωνία», τότε ούτε και ο Παπανδρέου, ούτε ο Παπαδήμος, ούτε ο Σαμαράς και ο Βενιζέλος μπορούσαν να συμφωνήσουν κάτι διαφορετικό από τα καταστροφικά μνημόνια. Και πράγματι, όποιος δεν θέλει να αμφισβητήσει τη θέση της χώρας στο διεθνές ιμπεριαλιστικό πλέγμα –την ένταξη στην ΕΕ, το ευρώ, το ΝΑΤΟ– είναι υποχρεωμένος να ακολουθήσει το δρόμο της μνημονιακής βαρβαρότητας.

Το ΟΧΙ δεν τελείωσε όμως, με την υποταγή του ΣΥΡΙΖΑ. Ο εργαζόμενος κόσμος που στήριξε το ΟΧΙ και αγωνίστηκε κατά του μνημονίου είναι σήμερα πολιτικά ακάλυπτος, αναζητά πειστική και ρεαλιστική πρόταση και όσο δεν την βρίσκει οδηγείται στην απογοήτευση, την αποστράτευση και την απάθεια. Το αποτέλεσμα των εκλογών του Σεπτέμβρη με την εκτόξευση της αποχής, ιδιαίτερα στις εργατικές περιοχές αυτό αποδεικνύει.

Ταυτόχρονα, με την υποταγή της κυβέρνησης τελείωσαν και οι εύκολες απαντήσεις. Ο δανεισμός από άλλες πηγές, οι πολεμικές αποζημιώσεις, οι νομικές ενέργειες για τη διαγραφή του χρέους και άλλες μαγικές και εύκολες λύσεις, ακούγονται ευχάριστα, αλλά απέχουν πολύ απ' την αλήθεια. Και η αλήθεια είναι ότι ο δρόμος της απεμπλοκής από το μνημόνιο θα είναι δύσκολος. Είναι ένας δρόμος ρήξης με το ευρωσύστημα και συγκρούσεων με την αστική τάξη που διασφαλίζει τα συμφέροντα και την κυριαρχία της χάρη στη συμμετοχή της στην ΕΕ. Αλλά, είναι ο μοναδικός δρόμος με ελπίδα διεξόδου για τις εργαζόμενες τάξεις.

Η ρήξη που δεν έγινε. Ένας απολογισμός των γεγονότων του καλοκαιριού του 2015

Το ενδεχόμενο να μην επιτευχθεί συμφωνία με τους δανειστές το καλοκαίρι, είχε την καταρχήν προφανή συνέπεια ότι οι πληρωμές εκείνου του μήνα προς τους δανειστές δεν θα πραγματοποιούνταν. Δηλαδή, η ελληνική κυβέρνηση θα ήταν υποχρεωμένη να προχωρήσει σε στάση πληρωμών. Η πλευρά των δανειστών είχε ωστόσο, πάρει τα μέτρα της για ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Η ΕΚΤ έχοντας τον έλεγχο της ρευστότητας των τραπεζών, είχε κάνει καθαρό ότι θα έκλεινε εντελώς τη στρόφιγγα του ELA, αφήνοντας το τραπεζικό σύστημα ξεκρέμαστο.

Έτσι, ταυτόχρονα με τη στάση πληρωμών, η κυβέρνηση θα ήταν υποχρεωμένη να βρει λύση για την αποκατάσταση της ρευστότητας, εκδίδοντας σε πρώτη φάση ειδικά χρεωστικά σημειώματα (τα περίφημα IoU) και θέτοντας ουσιαστικά σε κυκλοφορία ένα δεύτερο «παράλληλο» νόμισμα.

Χωρίς την αποκατάσταση της τραπεζικής χρηματοδότησης από την ΕΚΤ, η κυβέρνηση θα ήταν υποχρεωμένη σε σύντομο χρονικό διάστημα να προχωρήσει σε έκδοση εθνικού νομίσματος και να αποχωρήσει από την ευρωζώνη.

Παράλληλα, η αναγκαστική στάση πληρωμών θα οδηγούσε σε κατάρρευση τόσο την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, όσο και τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου, τα οποία θα καταντούσαν κουρελόχαρτα, οδηγώντας σε απώλειες τις ελληνικές τράπεζες που έχουν τέτοια ομόλογα στο ενεργητικό τους, ενώ και η ΕΚΤ θα διεκδικούσε την επιστροφή των κεφαλαίων που είχαν δοθεί μέσω ΕΛΑ με ενέχυρο τέτοια χρεόγραφα. Οι ελληνικές τράπεζες θα έβγαιναν από το ευρωσύστημα και οι περιορισμοί στις διατραπεζικές συναλλαγές θα ενισχύονταν.

Σε αυτήν τη φάση, η κυβέρνηση θα αντιμετώπιζε τη λυσσαλέα αντίδραση της αστικής τάξης, τη διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ από τα δεξιά και την απειλή πραξικοπήματος και θα είχε δύο δρόμους μπροστά της. Είτε την ολοκληρωτική ρήξη με την ΕΕ, εθνικοποιώντας, καταρχήν, το τραπεζικό σύστημα και κηρύσσοντας στάση πληρωμών δηλώνοντας ότι δεν αναγνωρίζει το δημόσιο χρέος. Είτε μια συνθηκολόγηση που θα ήταν ακόμα πιο ταπεινωτική και επώδυνη και θα οδηγούσε την κυβέρνηση σε κατάρρευση.

Η ομάδα που ήταν στην ηγεσία του ασταθούς, ταλαντευόμενου και μικροαστικού συνονθυλεύματος του ΣΥΡΙΖΑ, επέλεξε το δρόμο που θα της εξασφάλιζε την –έστω προσωρινή– πολιτική της επιβίωση.

Η εμπειρία των γεγονότων του καλοκαιριού είναι από κάθε σκοπιά πολύτιμη. Απέδειξε ποιες είναι οι πραγματικές –και όχι οι φαντασιακές– δυνατότητες για την εξέλιξη της κατάστασης. Τα σχέδια για «επωφελή συμφωνία με τους δανειστές», για δανεισμό από άλλες πηγές, για «λύση εντός της ευρωζώνης και της ΕΕ», αποδείχθηκαν φαντασιώσεις. Η αναμέτρηση με την ωμή πραγματικότητα είναι αναγκαία για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Στα περισσότερα επιστημονικά πεδία υπάρχει η δυνατότητα για πολλαπλά επαναλαμβανόμενα πειράματα, από τα στοιχεία των οποίων προκύπτουν ακριβή αποτελέσματα και ένα τελικό ασφαλές συμπέρασμα. Στην πολιτική τέτοια πολυτέλεια δεν υπάρχει. Τα συμπεράσματα εξάγονται από πραγματικά γεγονότα που είναι ανεπανάληπτα, καθώς ο συνδυασμός των συνθηκών από τις οποίες προκύπτει κάθε γεγονός δεν μπορεί να προκύψει ξανά. Μόνο εξετάζοντας και αναλύοντας με ακρίβεια τα γεγονότα μπορούμε να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα.

Όσοι ζήσαμε τα γεγονότα του περασμένου καλοκαιριού, είμαστε από αυτήν την άποψη «προνομιούχοι». Η εμπειρία των γεγονότων εκείνων, αρκεί για να συνθλίψει πολιτικά προγράμματα και σχέδια που πριν το καλοκαίρι θα μπορούσαμε να τα συζητάμε σοβαρά, αλλά σήμερα φαίνονται αστεία. Η αποκρυστάλλωση της εμπειρίας σε ένα ρεαλιστικό και με λογική συνέχεια πρόγραμμα, είναι το καθήκον που αναλογεί σήμερα στις δυνάμεις της Λαϊκής Ενότητας, καθήκον που είναι συνυφασμένο με την ίδια την ύπαρξη του μετώπου, καθώς λάθη σε αυτό το πεδίο τιμωρούνται πλέον με πολιτικό «θάνατο».

Η δημιουργία της Λαϊκής Ενότητας

Η Λαϊκή Ενότητα δημιουργήθηκε στη φωτιά των γεγονότων που ακολούθησαν το δημοψήφισμα. Η καταψήφιση της μνημονιακής συμφωνίας της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ από

σημαντικό κομμάτι της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, μπορεί να θεωρηθεί σαν η ληξιαρχική πράξη γέννησης του νέου πολιτικού φορέα.

Η καταψήφιση στη Βουλή του νέου μνημονίου, ήταν πράξη συνέπειας με τη λαϊκή εντολή του δημοψηφίσματος και επιλογή ρήξης, τη στιγμή που η ρήξη δεν ήταν μια θεωρητική επιλογή, αλλά ένα υπαρκτό ενδεχόμενο. Η επιλογή της ρήξης με τους δανειστές, την ιστορική στιγμή που αυτή ήταν επί θύραις, καθόρισε και την πολιτική κληρονομιά της Λαϊκής Ενότητας. Και ήταν χάρη σε αυτήν την πολιτική κληρονομιά που ο μετωπικός πολιτικός φορέας της Λαϊκής Ενότητας κατόρθωσε να ενοποιήσει μια σειρά από δυνάμεις με διαφορετικές καταβολές και διαδρομές. Κοινός στόχος των δυνάμεων που συγκρότησαν την Λαϊκή Ενότητα, ήταν και είναι η κατάργηση των μνημονίων και η ανατροπή των πολιτικών λιτότητας. Εκτός από αυτόν τον κοινό στόχο όμως, κοινή ήταν και η γνώση ότι η ανατροπή του μνημονιακού καθεστώτος θα απαιτήσει ρήξεις και συγκρούσεις.

Η Λαϊκή Ενότητα στο σύντομο διάστημα της παρέμβασής της στα πολιτικά πράγματα, κλήθηκε να περιγράψει την επιλογή της ρήξης, δίνοντάς της προγραμματικό περιεχόμενο. Σε αυτό το καθήκον, αποδείχτηκε ελλιπής και σε αυτήν την έλλειψη οφείλεται κυρίως η εκλογική αποτυχία του Σεπτέμβρη.

Η 1η Συνδιάσκεψη της Λαϊκής Ενότητας, καλείται να αποκαταστήσει το προγραμματικό έλλειμμα του προηγούμενου διαστήματος. Η διατύπωση μιας συνεκτικής προγραμματικής πρότασης, προϋποθέτει την ακριβή αποτύπωση της πραγματικότητας και των υλικών συνθηκών. Οι υλικές συνθήκες είναι που καθορίζουν τις δυνατότητες που ο υποκειμενικός παράγοντας καλείται να εκπληρώσει και όχι η βούληση και η φαντασία του υποκειμενικού παράγοντα. Και οι δυνατότητες δεν είναι απεριόριστες, αλλά πολύ συγκεκριμένες. Η όποια προγραμματική πρόταση επομένως, πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τις υλικές συνθήκες και τις δυνατότητες που καθορίζουν. Αλλιώς η προγραμματική μας πρόταση, θα είναι ένα ευχολόγιο χωρίς αντίκρισμα.

Μπροστά στην Ιδρυτική Συνδιάσκεψη της Λαϊκής Ενότητας το ζήτημα της δημοκρατίας τίθεται σε πρώτο πλάνο ως το κατ' εξοχήν φυσιογνωμικό χαρακτηριστικό του υπό συγκρότηση φορέα. Αν θέλουμε να χτίσουμε μια άλλη Αριστερά, ένα πολιτικά ριζοσπαστικό υποκείμενο, μακριά από αποπρωχασμένα μοντέλα του παρελθόντος, που μας οδήγησαν σε συνεχόμενα πολιτικά αδιέξοδα, είναι σημαντικό να κατοχυρωθεί ένας άλλος τρόπος συλλογικής λειτουργίας. Χρειαζόμαστε συλλογική ηγεσία, και όχι «αρχηγό», διαφάνεια και κατοχύρωση της ουσιαστικής συμμετοχής των μελών στη λήψη των αποφάσεων, της οριζόντιας δικτύωσης και επικοινωνίας των Π.Ε και της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ ηγεσίας και βάσης.

Έτσι θα οικοδομήσουμε ένα πραγματικά ριζοσπαστικό και με εσωτερική δημοκρατία πολιτικό μέτωπο που θα μπορέσει να εμπνεύσει και να είναι πρωτοπόρο στους νέους αγώνες του λαού μας. Μέτωπο με δημοκρατική αναλογική εκλογή όλων των οργάνων (συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων) από τα σώματα που εκπροσωπούν και κυκλική εναλλαγή (rotation) όσων τα απαρτίζουν και κατοχύρωση του δικαιώματος των Π.Ε να έχουν αποφασιστικό λόγο τόσο για τον τρόπο υλοποίησης των κεντρικών πολιτικών κατευθύνσεων στο χώρο ευθύνης τους, όσο και για κεντρικά πολιτικά και ζητήματα ταυτότητας.

A. Η καπιταλιστική κρίση καθορίζει τις διεθνείς εξελίξεις

A1. Η διεθνής καπιταλιστική κρίση

Η κρίση υπερσυσσώρευσης που ξέσπασε το 2007-2008 με αφετηρία τα στεγαστικά δάνεια στις ΗΠΑ, εξακολουθεί να κυριαρχεί στις οικονομικές εξελίξεις. Αυτό που ζούμε είναι μια δομική κρίση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, η οποία –όπως κάθε κρίση– εκδηλώνεται με τα δικά της ιδιαίτερα συμπτώματα. Η διόγκωση του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, που προηγήθηκε της κατάρρευσης του 2007, οδήγησε τους απολογητές του καπιταλισμού στο συμπέρασμα ότι αυτή είναι η αιτία της σημερινής κρίσης. Όπως και σε προηγούμενες κρίσεις όμως, αυτό που συμβαίνει είναι ότι οι μη μαρξιστές οικονομολόγοι, παίρνουν τα συμπτώματα για αιτίες.

Στην πραγματικότητα, η ανάπτυξη του πλασματικού χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου συνδέεται με τις προσδοκίες που υπάρχουν για τη μελλοντική κερδοφορία. Η κερδοφορία όλου του κεφαλαίου όμως, καθορίζεται από την ποσότητα της πραγματικής υπεραξίας που απομυζά το βιομηχανικό κεφάλαιο από τους χειρώνακτες και πνευματικούς εργάτες στη διαδικασία της παραγωγής. Τόσο ο χρηματοπιστωτικός όσο και ο παραγωγικός τομέας του καπιταλισμού, λόγω της επιδίωξης του μέγιστου δυνατού κέρδους και λόγω του αδυσώπητου ανταγωνισμού για την κατάκτηση της διευρυμένης παγκόσμιας αγοράς, αναπτύχθηκαν υπέρμετρα, άναρχα και ανισόμετρα.

Έτσι, το 2007 σήμανε ξανά η ώρα της αλήθειας: στην πράξη διαπιστωνόταν ότι οι προσδοκίες κερδοφορίας του πλασματικού κεφαλαίου δεν μπορούσαν πια να καλυφθούν από την παραγόμενη υπεραξία, ενώ η συνεχώς αυξανόμενη παραγωγή είχε ξεπεράσει κατά πολύ την αυστηρά οριοθετημένη από τη συστημική τάση μεγιστοποίησης του κέρδους καταναλωτική ικανότητα της κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας και οικονομίας, με αποτέλεσμα το ξέσπασμα της κρίσης υπερσυσσώρευσης. Η τελευταία άρχισε ως κρίση χρηματοπιστωτική, η οποία συμπαρέσυρε στην καθοδική της κίνηση και την πραγματική οικονομία –για να μετασχηματιστεί, μετά τις κολοσσιαίες υπέρ των τραπεζών κρατικές παρεμβάσεις, σε κρίση του δημόσιου (και όχι μόνο) χρέους.

Το κεφαλαιοκρατικό σύστημα στη σημερινή οικονομική συγκυρία δεν μπορεί πια ν' αναπαραχθεί, δεν μπορεί να λειτουργήσει οικονομικά, ν' ανακάμψει παραγωγικά και ν' αναμορφωθεί πολιτικά χωρίς την αύξηση του δημόσιου χρέους και χωρίς την εξυπηρέτηση τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού χρέους. Η αύξηση του δημόσιου χρέους δημιουργεί ευκαιρίες κερδοφόρας επένδυσης για τα σχολάζοντα ιδιωτικά κεφάλαια που στη φάση της κρίσης και της στασιμότητας δυσκολεύονται τα μέγιστα να βρουν ευκαιρίες κερδοφόρας επένδυσης.

Επίσης, οι με το αζημίωτο διευκολύνσεις εξυπηρέτησης του χρέους των αδύναμων χωρών όπως η Ελλάδα, που τους προσφέρουν οι μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις όπως η Γερμανία και η Γαλλία, δεν αποσκοπούν μόνο στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των τραπεζών αυτών των δυνάμεων, αλλά και στη λεηλασία του δημόσιου πλούτου αδύναμων χωρών από το ξένο και ντόπιο χρηματιστικό κεφάλαιο, καθώς και στην παραπέρα εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων, όπως η δημοσιονομική κυριαρχία, των υπό κοινοτική και διεθνή εποπτεία χωρών στους διεθνείς οργανισμούς της αμερικανικής αυτοκρατορίας όπως το ΔΝΤ, και στις οικονομικοπολιτικές ενώσεις όπως η ΕΕ και η Ευρωζώνη. Τέλος, η ακύρωση των ιστορικών κατακτήσεων της εργατικής τάξης που επιχειρείται με στόχο την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους και επιβάλλεται με την απειλή της χρεοκοπίας, (η φορομνηχτική αφαίμαξη των εργαζομένων, η έμπρακτη κατάργηση

των συλλογικών συμβάσεων, η μείωση των μισθών και των συντάξεων, η απελευθέρωση των απολύσεων, η παράταση του εργασιακού βίου) συμπιέζουν ακόμα και αναδρομικά την τιμή της εργατικής δύναμης, δημιουργούν συνθήκες ανάκαμψης του μέσου ποσοστού κέρδους κι εντείνουν το βαθμό εκμετάλλευσης της εργατικής δύναμης, πρώτα και σε μεγαλύτερο βαθμό στις υπό εποπτεία χώρες, και μελλοντικά και σε μικρότερο βαθμό στις εποπτεύουσες χώρες.

Η σημερινή παγκόσμια οικονομική κατάσταση, εξακολουθεί να καθορίζεται από τις συνέπειες της μεγάλης κρίσης που ξέσπασε το 2007. Η εργατική τάξη και τα εργαζόμενα στρώματα οδηγούνται μαζικά στην ανεργία και σπρώχνονται στην εξαθλίωση χωρίς προοπτική βελτίωσης της θέσης τους. Ο καπιταλισμός, σχεδόν εννέα χρόνια μετά δεν φαίνεται να βρίσκεται σε κατάσταση ανόδου. Κυριαρχεί η οικονομική στασιμότητα, η οποία ανά πάσα στιγμή μπορεί να μετατραπεί σε κρίση. Ο βασικός λόγος γι' αυτό είναι ότι η φάση της κρίσης δεν κατάστρεψε παραγωγικές δυνάμεις σε τέτοια έκταση που να επιτρέψει στον καπιταλισμό να μπει σε ένα νέο κύκλο κερδοφορίας. Επιπλέον, το χρέος που συσσωρεύτηκε στην προηγούμενη περίοδο βαραίνει στην ανάπτυξη της τωρινής περιόδου.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση τείνει να πάρει παγκόσμια χαρακτηριστικά, αγκαλιάζοντας και τις αναδυόμενες οικονομίες (Κίνα, Ινδία, Ρωσία, Βραζιλία, Μεξικό, Ν. Αφρική κτλ), οι οποίες έχουν μπει σε επιβράδυνση. Το ΔΝΤ εκτιμούσε πέρυσι ότι αυτή η εξέλιξη οφείλεται σε πολιτικούς παράγοντες (τις συγκρούσεις στη Μ. Ανατολή, το εμπάργκο στη Ρωσία κλπ.) και επέμενε ότι αυτά θα τελειώσουν μέσα στο 2016, εκτίμηση που δεν δικαιώθηκε. Στις αναπτυγμένες οικονομίες, οι επιχειρηματικές επενδύσεις ήταν 13% χαμηλότερες την περίοδο 2008-2014 από ότι αναμενόταν την άνοξη του 2007, πριν την κρίση. Για τις ΗΠΑ το χάσμα είναι ακόμη μεγαλύτερο στο 16% και για την Ιαπωνία στο 18%. Το γιατί οι επενδύσεις δεν επανακάμπουν στα προηγούμενα επίπεδα, ενώ οι συνθήκες δανεισμού για τους καπιταλιστές είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές, καθώς όλα τα αναπτυγμένα καπιταλιστικά κράτη, και πρόσφατα και η Ευρωζώνη, διαθέτουν δισ. σε εκτυπωμένο χρήμα με σχεδόν μηδενικά επιτόκια δανεισμού (τα λεγόμενα προγράμματα «ποσοτικής χαλάρωσης») οφείλεται στην πτώση του ποσοστού κέρδους σε επίπεδα τέτοια που να καθιστούν δυσχερή την κινητοποίηση κεφαλαίων για παραγωγικές επενδύσεις.

Το αποτέλεσμα είναι παραγωγικές και χρηματιστικές εταιρίες να προτιμούν να διατηρούν ασφαλή στοιχεία ενεργητικού, όπως κρατικά ομόλογα, παρά να επενδύουν στην παραγωγή. Π.χ. να επενδύουν κεφάλαια σε γερμανικά ομόλογα, ακόμα και όταν αναμένουν αρνητικό επιτόκιο.

Ο άλλος παράγοντας που διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στους χαμηλούς ρυθμούς μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας είναι ο ρόλος του χρέους. Το χρέος μετά το 2007 αντί να μειωθεί έχει αυξηθεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο συνολικός όγκος του παγκόσμιου χρέους, ιδιωτικού και δημόσιου, αυξήθηκε από το 160% του εθνικού εισοδήματος το 2001, σε σχεδόν 200% το 2009 στο χαμηλότερο σημείο της κρίσης. Αλλά η ύφεση δεν απέδωσε κάποια απομόχλευση και το συνολικό χρέος αυξήθηκε ακόμα περισσότερο, φτάνοντας στο 215% το 2013.

Στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές οικονομίες οι τράπεζες διασώθηκαν με χρηματοδότηση του δημόσιου τομέα, η οποία προήλθε από δανεισμό. Έτσι, ενώ το χρέος του χρηματοπιστωτικού τομέα «διαγράφηκε», αντικαταστάθηκε από το χρέος του δημόσιου τομέα έτσι ώστε να μην βγουν χαμένες οι τράπεζες. Παράλληλα, στην περίοδο «ανάκαμψης» μετά το 2009, η αύξηση του χρέους εμφανίζεται κυρίως στις αναδυόμενες οικονομίες. Οι αναπτυγμένες καπιταλιστικές οικονομίες είχαν

επίπεδα χρέους (δηλαδή, κρατικό, νοικοκυριών και επιχειρήσεων με την εξαίρεση του τραπεζικού τομέα) κοντά στο 260% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος το 2009, ενώ οι αναδυόμενες οικονομίες βρίσκονταν κοντά στο μισό αυτού του λόγου, αλλά τώρα κινούνται ανοδικά (κυρίως η Κίνα).

Μέχρι τώρα, εξαιτίας της ποσοτικής χαλάρωσης των Κεντρικών Τραπεζών και τα πολύ χαμηλά επιτόκια δανεισμού, οι επιχειρήσεις ήταν σε θέση να εξυπηρετούν τα χρέη τους σχετικά εύκολα. Στην πραγματικότητα, τα χαμηλά επιτόκια ενθάρρυναν τις μεγάλες εταιρίες να δανειστούν περισσότερο και να χρησιμοποιήσουν το ρευστό για επαναγορά των μετοχών τους ή για να αυξήσουν τα μερίσματα στους μετόχους τους, δηλαδή για μη παραγωγικές επενδύσεις. Έτσι, τα χρηματιστήρια μετοχών είχαν αυξημένη ζήτηση και βρέθηκαν στα ύψη.

Αυτό σημαίνει ότι ο δανεισμός δεν κατευθύνεται σε παραγωγικές επενδύσεις και την ίδια στιγμή το χρέος συσσωρεύεται εμποδίζοντας νέες επενδύσεις, καθώς θα πρέπει πρώτα να εξυπηρετηθεί. Το συνολικό αποτέλεσμα αυτού του κύκλου χαμηλής κερδοφορίας και υψηλού χρέους είναι η σχετική στασιμότητα της παγκόσμιας οικονομίας. Μια μικρή αύξηση των επιτοκίων δανεισμού θα οδηγήσει πολλές επιχειρήσεις στη χρεοκοπία και θα σημαίνει την επιστροφή στην ύφεση.

Φυσικά, ποιανού το χρέος (δηλ. κεφάλαιο σε χρηματική μορφή που ένας κεφαλαιοκράτης –ή καπιταλιστικό κράτος– έχει δανείσει σε άλλο κεφαλαιοκράτη –ή καπιταλιστικό κράτος) θα καταστραφεί είναι ζήτημα που οξύνει τις συγκρούσεις σε παγκόσμια και εθνική κλίμακα. Η διαιώνιση της κρίσης οξύνει όλες τις αντιθέσεις: ανάμεσα σε μεμονωμένους κεφαλαιοκράτες και ανάμεσα στους εθνικούς καπιταλισμούς. Η διαπάλη για προμήθεια φτηνών πρώτων υλών και για τον έλεγχο των αγορών οξύνεται. Έκφραση της όξυνσης των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων είναι οι περιφερειακές πολεμικές συγκρούσεις και οι εμφύλιοι πόλεμοι που ξεσπούν με όλο και μεγαλύτερη συχνότητα (Γεωργία, Συρία, Λιβύη, Ουκρανία).

Οι τριγμοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με το δημοψήφισμα στη Βρετανία και την ενίσχυση ευρωσκεπτικιστικών αστικών μερίδων και των πολιτικών δυνάμεων που αυτές στηρίζουν, είναι επίσης συνέπεια της σημερινής κρίσης. Η ευρωπαϊκή «ολοκλήρωση» αναπαρήγαγε τα πάγια χαρακτηριστικά της καπιταλιστικής ανάπτυξης δηλαδή την ανισομετρία, την όξυνση του ανταγωνισμού, τη σύγκρουση για τον έλεγχο των αγορών. Η λειτουργία της αποτέλεσε σε τελική ανάλυση, έκφραση της άλυτης αντίθεσης ανάμεσα στην εθνική βάση συγκρότησης του κεφαλαίου και στη διεθνοποίηση του κεφαλαίου και της παραγωγής. Η αντίθεση αυτή δεν μπορεί να λυθεί στο πλαίσιο του καπιταλισμού, μια και η καπιταλιστική συσσώρευση γίνεται σε εθνική βάση. Οι τωρινές εξελίξεις αποδεικνύουν τη συγκυριακή φύση των καπιταλιστικών «ολοκληρώσεων», που δεν είναι τίποτε άλλο από ιμπεριαλιστικές συμμαχίες με στόχο την αύξηση των κερδών των μονοπωλίων.

A1α. Οι πολιτικές λιτότητας, απάντηση των κεφαλαιοκρατών στην κρίση

Η απάντηση που δόθηκε στην κρίση, από τους κεφαλαιοκράτες και το πολιτικό τους προσωπικό παγκόσμια, δεν ακολούθησε κάποιον πρωτότυπο δρόμο. Τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της απάντησης είχαν περιγραφεί από τον Μαρξ στο «Κεφάλαιο», όταν ανέλυε τις «αιτίες που αντιδρούν» στην πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους: 1. Άνοδος του βαθμού εκμετάλλευσης της εργασίας: «Ο βαθμός εκμετάλλευσης της εργασίας, η ιδιοποίηση υπερεργασίας και υπεραξίας

ανεβαίνει ιδίως με την παράταση της εργάσιμης ημέρας και με την εντατικοποίηση της εργασίας», 2. Συμπίεση του μισθού εργασίας κάτω από την αξία της εργατικής δύναμης, [...] 4. Ο σχετικός υπερπληθυσμός.

Επιδίωξη των κεφαλαιοκρατών, ήταν η επιβίωσή τους στις συνθήκες της κρίσης χωρίς να χάσουν τα προνόμια, την ιδιοκτησία και τα κέρδη τους. Οι κυβερνήσεις των χωρών που είχαν πληγεί από την κρίση, εφάρμοσαν πολιτικές εναρμονισμένες με τις επιδιώξεις των κεφαλαιοκρατών και φόρτωσαν τα βάρη της κρίσης, κυρίως στις πλάτες της εργατικής τάξης και δευτερευόντως στα μεσαία στρώματα –των οποίων η διαδικασία καταστροφής επιταχύνθηκε. Ταυτόχρονα, οι πιο ισχυρές δυνάμεις, επιδίωξαν να μετακυλίσουν το βάρος της κρίσης στις πιο αδύναμες χώρες.

Κόψιμο μισθών και συντάξεων, «άρση των δυσκαμψιών στην αγορά εργασίας» όπως ονομάζεται από τα φερέφωνα της αστικής τάξης η κατεδάφιση των εργατικών δικαιωμάτων, περιορισμός μέχρι εξάλειψης του κοινωνικού κράτους, ήταν οι βασικές πολιτικές κατευθύνσεις που εφαρμόστηκαν σε διεθνή κλίμακα, οι οποίες σε συνδυασμό με την ανεργία (σχετικός υπερπληθυσμός) που εκτοξεύτηκε λόγω της κρίσης, δημιούργησαν μια ασφυκτική πραγματικότητα για τους μισθωτούς εργαζόμενους.

Στις χώρες με υψηλό ποσοστό μεσαίων στρωμάτων, προκρίθηκε μια πολιτική επιτάχυνσης της καταστροφής τους, με στόχο την απόσπαση του μεριδίου τους στην αγορά από τις μεγάλες μονοπωλιακές επιχειρήσεις. Αυτήν την πολιτική την γνωρίσαμε και στην Ελλάδα π.χ. με το «άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων», ή με τον περιορισμό του ποσοστού κέρδους των φαρμακοποιών.

Τέλος, η κρίση οξύνει και τους ενδοαστικούς ανταγωνισμούς σε όλα τα επίπεδα, κάτι που είδαμε και στο εσωτερικό της ΕΕ, όπου παρά τα φληναφήματα περί «ευρωπαϊκής αλληλεγγύης», η πραγματικότητα έδειξε ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ κρατών παραμένει ενεργός και επιδίωξη των ισχυρότερων δυνάμεων ήταν να βγουν αλώβητες από την κρίση σε βάρος των πιο αδύναμων χωρών. Χαρακτηριστική από αυτήν την άποψη, ήταν η διαδικασία συγκρότησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης που ανέλαβε τη χρηματοδότηση του ελληνικού κράτους, έξω από τις διαδικασίες της αγοράς. Ο μηχανισμός αυτός προέκυψε χάρη στην επιμονή Γαλλίας και Ιταλίας να συμμετέχουν και αυτές στη χρηματοδότηση του ελληνικού χρέους (διεκδικώντας μερίδιο από τα κέρδη που φαντάζονταν ότι θα αποκόμιζαν) και να μην αφήσουν τη Γερμανία να αναλάβει προνομιακά τη χρηματοδότηση της Ελλάδας με διμερείς διακρατικές συμφωνίες.

Οι πολιτικές λιτότητας εφαρμόστηκαν σε όλα τα κράτη της ΕΕ και όχι μόνο στις χώρες που δανείστηκαν από το μηχανισμό στήριξης, υπογράφοντας μνημόνιο. Ακόμα και στη Γερμανία, τέτοιες πολιτικές είχαν εφαρμοστεί πριν το ξέσπασμα της κρίσης με την «ατζέντα Σρέντερ». Οι πολιτικές αυτές είχαν τις κοινές κατευθύνσεις που περιγράφηκαν πιο πάνω και έπληξαν κατά προτεραιότητα τις εργαζόμενες τάξεις.

Ειδικά σε σχέση με την Πορτογαλία και την Ιρλανδία, για τις οποίες η συστημική προπαγάνδα διαλαλεί ότι βγήκαν από την κρίση, επειδή εφάρμοσαν με συνέπεια τα μνημόνια, τα στοιχεία δείχνουν ότι κι εκεί το κόστος της κρίσης φορτώθηκε στις πλάτες της εργατικής τάξης.

A2. Η κρίση στην Ελλάδα

Μ' εξαίρεση τον τομέα της οικοδομής που σημειώνει αδιάκοπη πτώση από τις αρχές του 2008, η συνολική ελληνική οικονομία εισήλθε με σχετική καθυστέρηση στη φάση της κρίσης: το 2009 η οικονομική ανάπτυξη υποχώρησε κατά 2% –με ταυτόχρονη έκρηξη των ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους– που είχε ως αποτέλεσμα την υπαγωγή της χώρας σε καθεστώς κοινοτικής οικονομικής επιτήρησης, την εκτίναξη των επιτοκίων δανεισμού της, την προσφυγή της στο ευρωπαϊκό και στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την εκχώρηση της δημοσιονομικής της κυριαρχίας στην ευρωπαϊκή επιτροπή, στην ΕΚΤ και στο ΔΝΤ.

Η οικονομική πολιτική που πηγάζει από τις ιδρυτικές συνθήκες της Ευρωζώνης, από τον πολιτικό και νομοθετικό χαρακτήρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και που εφαρμόζεται εντατικά πλέον τα τελευταία 6 χρόνια (η μείωση των δημόσιων δαπανών, μ' επικέντρωση στις κοινωνικές δαπάνες, η αύξηση της φορολογίας, ιδιαίτερα της αντιλαϊκής έμμεσης, οι μεγάλες μειώσεις μισθών και συντάξεων, η έμπρακτη κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, η απελευθέρωση των απολύσεων, η επιμήκυνση του εργασιμου βίου ως τα βαθιά γεράματα, η κατάργηση του κοινωνικού χαρακτήρα της ασφάλισης με συνέχιση της λεηλασίας και της διάλυσης των ασφαλιστικών ταμείων, η εκποίηση του δημόσιου πλούτου της χώρας στο ξένο κεφάλαιο και στους Έλληνες συνεταιίρους του, η κατάργηση των τεχνητών μονοπωλίων, όπως το καμποτάζ, η εμμονή στην πάση θυσία εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους και η συνεχής αύξησή του προς όφελος των Ελλήνων και ξένων πιστωτών του κράτους κλπ.) όλα αυτά οδηγούν σε μία επιδείνωση των κρισιακών φαινομένων και στη μετατροπή της κρίσης, της μαζικής ανεργίας, της συμπίεσης των εργατικών μισθών σε χρόνιο φαινόμενο.

Η καθυστερημένη έξοδος της Ελλάδας από τη φάση της οικονομικής ανάπτυξης και η ετεροχρονισμένη –σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης– είσοδος της στη φάση της κρίσης, οφείλεται στην αθρόα αύξηση του δημόσιου δανεισμού. Ο υπερδιογκωμένος δημόσιος δανεισμός στήριξε την κρατικοδίαιτη κεφαλαιοκρατική ανάπτυξη, τη δημόσια και την ιδιωτική κατανάλωση. Αυτά τα γεγονότα αντανακλώνται και στο εμπορικό έλλειμμα της χώρας με τις αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες και στο έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών

A2α. Το μνημόνιο, απάντηση των ελλήνων κεφαλαιοκρατών στη χρεοκοπία

Η δανειακή σύμβαση με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (EFSF) και το μνημόνιο που ήταν συνδεδεμένο με τη σύμβαση, ήταν η απάντηση στην ειδική μορφή την οποία πήρε η κρίση στην Ελλάδα, εμφανιζόμενη σαν κρίση χρέους και οδηγώντας σε κρατική χρεοκοπία.

Η βάρβαρη ταξική πολιτική που συμπυκνώθηκε στον όρο «μνημόνιο» είχε δύο σκέλη:

1. Τη διαχείριση της κατάστασης χρεοκοπίας με χρηματοδότηση του κράτους έξω από τις διαδικασίες της αγοράς και επιβολή λιτότητας για την αποπληρωμή των δανείων. και
2. Τις διαρθρωτικές αλλαγές που θα ενίσχυαν την ανταγωνιστικότητά του ελληνικού καπιταλισμού και θα επέτρεπαν στις ελληνικές επιχειρήσεις να επιβιώσουν σε συνθήκες κρίσης.

Τόσο η λιτότητα για τη διαχείριση της κατάστασης χρεοκοπίας, όσο και οι διαρθρωτικές αλλαγές, δηλαδή η επίθεση στα εργατικά κεκτημένα, απαιτούσαν σκληρή ταξική σύγκρουση, την οποία δεν μπορούσε να «σηκώσει» η αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό χωρίς «εξωτερική βοήθεια». Κι εδώ φάνηκε η χρησιμότητα που είχε για τους αστούς η συμμετοχή στην ΕΕ, η οποία έσπευσε να παρέχει αυτήν τη βοήθεια. Οι πιστωτές –δηλαδή κυρίως οι χώρες της ΕΕ– παρείχαν

δανεισμό με το αζημίωτο, έξω από τις διαδικασίες της αγοράς και ταυτόχρονα παρείχαν έναν μηχανισμό επιβολής μέτρων που συνέδεε τη χρηματοδότηση με τις διαρθρωτικές αλλαγές.

Με την πολιτική του μνημονίου, η ελληνική αστική τάξη παραχώρησε μερίδιο της ανεξαρτησίας της και δέχτηκε την υποβάθμισή στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα, που σηματοδοτούσε αυτή η διαδικασία, καθώς εξασφάλιζε και την αποφυγή της χρεοκοπίας, αλλά και ισχυρή στήριξη στην επίθεση που εξαπέλυσε στην εργατική τάξη. Οι Έλληνες κεφαλαιοκράτες χρειάστηκαν «εξωτερική βοήθεια» για να καταβάλλουν τον εσωτερικό εχθρό και πλήρωσαν το αναγκαίο τίμημα γι' αυτήν την εξωτερική βοήθεια, πλήρωσαν δηλαδή την αδυναμία τους να διαχειριστούν μόνοι τους τις υποθέσεις τους.

Η παραμονή στο ευρώ ήταν ο πλέον κρίσιμος στόχος της ελληνικής αστικής τάξης. Κι αυτό γιατί το ευρώ παρέχει τα εξής προνόμια σε μεγάλους και μικρούς κεφαλαιοκράτες.

1. Φτηνή πίστωση από την ΕΚΤ. Η «γραμμή πίστωσης» της ΕΚΤ, επέτρεπε στις ελληνικές τράπεζες να «διπλασιάζουν» το κεφάλαιό τους, βάζοντας σαν ενέχυρο ομόλογα του ελληνικού δημοσίου. Δάνειζαν δηλαδή, στο ελληνικό δημόσιο με επιτόκιο 4-6% και ενεχυρίαζαν στην ΕΚΤ τα χρεόγραφα που έπαιρναν από το ελληνικό δημόσιο. Η ΕΚΤ τους χρηματοδοτούσε –με επιτόκιο 0,5% – με κεφάλαιο ίσο με αυτό που είχαν δανείσει στο ελληνικό δημόσιο κι έτσι μπορούσαν το ίδιο κεφάλαιο να το ξαναδανείσουν με τα επιτόκια της αγοράς. Σήμερα, οι ελληνικές τράπεζες έχουν χάσει την πρόσβαση σε αυτήν τη «γραμμή πίστωσης» και μπορούν να χρηματοδοτούνται μόνο μέσω του «ακριβού» ΕΛΑ, με επιτόκιο 1,25%, ενώ το επιτόκιο της ΕΚΤ έχει πέσει στο 0,05%. Στόχος τους είναι να ανακτήσουν την πρόσβαση σε αυτήν την πηγή φτηνού δανεισμού.

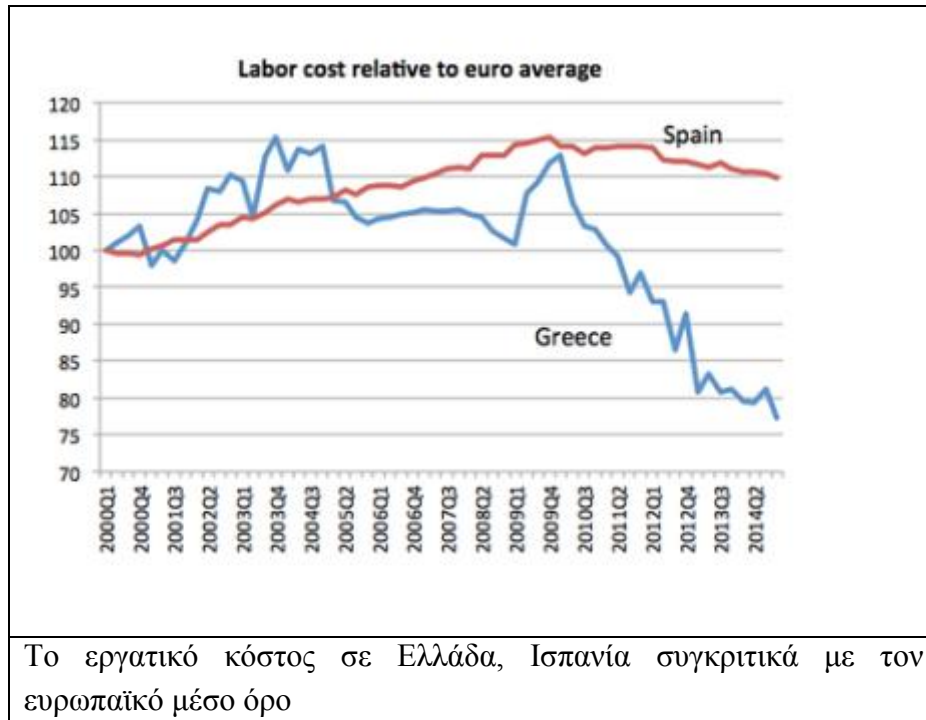
2. Αποθησαυρισμός σε «σκληρό» νόμισμα. Το σύνολο των κεφαλαιοκρατών (μικρών και μεγάλων) εισπράττει σε ευρώ. Διαθέτουν έτσι κεφάλαιο σε σκληρό νόμισμα είτε για αποταμίευση (στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό) είτε για επένδυση στο εξωτερικό και ειδικά σε χώρες με αδύναμο νόμισμα. Τα προνόμια του «σκληρού» νομίσματος ενδιαφέρουν και τα μέλη της εργατικής αριστοκρατίας που έχουν στην κατοχή τους σημαντικά ποσά.

3. Φτηνή εργασία. Τα καραβάνια των εξαθλιωμένων εργατών που έρχονται στην Ευρώπη για να δουλέψουν, έρχονται για να μπορέσουν να στείλουν στις οικογένειές τους 100, 200 ή 300 ευρώ το μήνα, ποσό με το οποίο μπορεί να ζήσει μια πολυμελής οικογένεια στο Μπαγκλαντές ή το Πακιστάν. Γι' αυτό και δέχονται τα εξευτελιστικά μεροκάματα και απασχολούνται στις πιο βαριές εργασίες. Σε συνδυασμό με την αδυναμία του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος να τους οργανώσει και να τους προστατέψει, αυτή η ροή φτηνού εργατικού δυναμικού προσφέρει ένα πλεονέκτημα –ειδικά στις μικρές επιχειρήσεις έντασης εργασίας– που δεν θα υπήρχε με ένα εθνικό νόμισμα υποτιμημένο ή μη διαπραγματεύσιμο.

Αυτοί είναι και οι λόγοι για τους οποίους η ελληνική αστική τάξη είναι ακραιφνώς φιλοευρωπαϊκή. Γι' αυτό και δεν έχει εμφανιστεί καμία πολιτικά αυτοτελής κίνηση εκπροσώπησης κάποιων αστικών συμφερόντων που να θέτει θέμα επιστροφής στο εθνικό νόμισμα ή εξόδου από την ΕΕ και ούτε εμφανίζεται κάποια «ευρωσκεπτικιστική» μερίδα στα υπάρχοντα αστικά κόμματα.

Ο στόχος της παραμονής στο ευρώ συγκροτεί μια στέρεα μνημονιακή ταξική συμμαχία που περιλαμβάνει τους μεγάλους κεφαλαιοκράτες, τους μικροαστούς και την εργατική αριστοκρατία. Σε μια περίοδο που η πολιτική του μνημονίου έχει διαρρήξει τις συμμαχίες της αστικής τάξης με τις καταπιεζόμενες τάξεις και τους μισθωτούς εργαζόμενους, η συμμαχία αυτή είναι, για την αστική τάξη, πολύτιμη.

Με το μνημόνιο και τη διαδικασία της «εσωτερικής υποτίμησης», οι Έλληνες κεφαλαιοκράτες, αποκόμισαν τα οφέλη που θα είχαν από την υποτίμηση του εθνικού νομίσματος. Η αύξηση των εξαγωγών την περίοδο του μνημονίου, αυτό αποδεικνύει. Οι μνημονιακές πολιτικές ενίσχυσαν την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού καπιταλισμού και βοήθησαν τις πιο ισχυρές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν την κρίση.

Στα σχεδόν 6 χρόνια των μνημονίων, συντελέστηκε μια γιγαντιαία μεταφορά πλούτου από τις εργαζόμενες τάξεις προς τους κεφαλαιοκράτες. Είτε άμεσα, π.χ. με τη διάσωση των τραπεζών με κρατικό χρήμα το οποίο φορτώθηκε στο χρέος –ενώ οι τράπεζες παρέμειναν στα χέρια ιδιωτών–, είτε έμμεσα με την ισοπέδωση του εργατικού κόστους με μειώσεις μισθών και ασφαλιστικών εισφορών και το ξήλωμα της εργατικής νομοθεσίας.

Η δανειακή συμφωνία και το μνημόνιο ήταν λοιπόν μονόδρομος για την αστική τάξη, για την αποφυγή της χρεοκοπίας και την παραμονή της Ελλάδας στο ευρώ, αλλά και για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις συνθήκες οξυμμένου ανταγωνισμού της καπιταλιστικής κρίσης, διατηρώντας ταυτόχρονα τα προνόμιά της.

Οι πολιτικοί της εκπρόσωποι προσπαθούν να χειραγωγήσουν τη συζήτηση για την έξοδο από την κρίση και να την περιορίσουν στο πλαίσιο της υπάρχουσας κατάστασης. Οι όποιες προτάσεις δεν πρέπει να αμφισβητούν τη σημερινή τάξη πραγμάτων: τη συμμετοχή της χώρας στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, το συνταγματικά κατοχυρωμένο αφορολόγητο των «κεφαλαίων εξωτερικού», τις φοροαπαλλαγές της εκκλησίας, την κρατική χρηματοδότηση προς τράπεζες και επιχειρήσεις, τις ιδιωτικοποιήσεις και την εκχώρηση κερδοφόρων επιχειρήσεων σε ιδιώτες, τις άθλιες συμβάσεις παραχώρησης των διοδίων. Δεν πρέπει να αμφισβητηθεί κανένα από τα προνόμια της κυρίαρχης τάξης και το κόστος τους, που το πληρώνουν οι καταπιεζόμενες τάξεις και ιδιαίτερα οι μισθωτοί.

Σε αυτό το πλαίσιο, πράγματι το μνημόνιο είναι μονόδρομος. Όποιος όμως, θέλει να ανατρέψει το μνημόνιο, πρέπει να ανατρέψει και αυτό το πλέγμα προνομίων. Πρέπει να συγκρουστεί

με το πλαίσιο που μας θέτει η αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό. Και αυτή η σύγκρουση πρέπει να προετοιμαστεί από σήμερα.

A2β. Το αστικό κομματικό σύστημα

Η εφαρμογή των πολιτικών λιτότητας του μνημονίου, αποδείχτηκε τεράστια δοκιμασία για τα κόμματα εξουσίας. Στα 6 χρόνια που πέρασαν από τότε που ο Γ.Α.Π. απευθύνθηκε στον ελληνικό λαό από το Καστελόριζο, πέρασαν 5 κυβερνήσεις (μαζί με τις 2 του ΣΥΡΙΖΑ), χωρίς το αστικό κομματικό σύστημα να έχει ακόμα καταφέρει να σταθεροποιηθεί.

Η εργατική τάξη απάντησε στην επίθεση που δέχτηκε με δεκάδες πανεργατικές απεργίες και αμέτρητες μαζικές συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας. Αποτέλεσμα της καυτής διετίας 2011-12, ήταν η ριζική αναμόρφωση του κομματικού σκηνικού με δεκάδες προβεβλημένα πολιτικά στελέχη να καταλήγουν στα αζήτητα, η κατάρρευση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και ο σχηματισμός κυβέρνησης συνεργασίας.

Ουσιαστικά, οι μνημονιακές πολιτικές διέλυσαν τις συμμαχίες που είχε οικοδομήσει τις προηγούμενες δεκαετίες η αστική τάξη με τα μικροαστικά στρώματα και τους μισθωτούς. Η καταστροφή αυτών των συμμαχιών διαμόρφωσε την υλική βάση που οδήγησε σε κατάρρευση το αστικό κομματικό σύστημα και σε διάλυση τα κόμματα του παλιού δικομματισμού.

Σημείο καμπής για το κομματικό σύστημα, ήταν η μεταστροφή της Νέας Δημοκρατίας από την κούφια αντιμνημονιακή ρητορεία στο «ρεαλισμό» με τη συμμετοχή της στην κυβέρνηση Παπαδήμου. Η μέχρι τότε αντιμνημονιακή στάση της ΝΔ, έδινε την ψευδή ελπίδα μιας εύκολης και αναίμακτης επιστροφής στην προ μνημονίου εποχή. Η μνημονιακή προσαρμογή της ΝΔ, ενίσχυσε την τάση αποστοίχισης από τον παλιό δικομματισμό.

Η εργατική τάξη, παράλληλα με την πάλη της ενάντια στο μνημόνιο, αναζήτησε πολιτική διέξοδο από τη μνημονιακή κόλαση, εγκαταλείποντας μαζικά τα παλιά κυβερνητικά κόμματα. Η ίδια η κατάσταση, προσέφερε μια μοναδική ευκαιρία στην Αριστερά να διεκδικήσει την κυβέρνηση και την εξουσία. Την ευκαιρία αυτή, το ΚΚΕ που αποτελούσε τότε τη μεγαλύτερη δύναμη της Αριστεράς και δημοσκοπικά καταγραφόταν σαν η 3η πολιτική δύναμη, την πέταξε στα σκουπίδια, αποφεύγοντας στην ουσία να μπει στη μάχη και παραπέμποντας τη λύση των προβλημάτων στο απώτερο μέλλον της λαϊκής εξουσίας. Αλλά και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που είχε μια πρόσφατη θετική εκλογική καταγραφή στις τοπικές εκλογές του 2010 και εμφανιζόταν σαν μια φρέσκια και άφθαρτη πολιτική δύναμη με παρουσία στο κίνημα, επίσης απέφυγε το ερώτημα, με την ανεκδιήγητη θέση ότι πλευρές του προγράμματός της (διαγραφή χρέους, εθνικοποίηση τραπεζών, έξοδο από ΕΕ και ευρώ) μπορεί να τις επιβάλει το κίνημα, θέση την οποία μάλιστα επιβεβαίωσε στην πρόσφατη Συνδιάσκεψή της.

Σε αυτήν την αναζήτηση, απάντηση έδωσε τελικά ο ΣΥΡΙΖΑ, υιοθετώντας το σύνθημα της «αριστερής κυβέρνησης» και αρπάζοντας την ευκαιρία από τα μαλλιά. Με αυτό το σύνθημα κατάφερε να εκτοξευτεί εκλογικά το Μάιο του 2012 και να διεκδικήσει την κυβέρνηση τον Ιούνιο, χάνοντας τις εκλογές για μόλις 2%.

Τα δύομιση χρόνια της κυβέρνησης Σαμαρά – Βενιζέλου (που ξεκίνησε σαν τρικομματική με ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ), παρόλο που χαρακτηρίστηκαν από κινηματική ύφεση, δεν οδήγησαν σε

ανασυγκρότηση του κομματικού συστήματος. Η εκλογή του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση ήταν λογικό επόμενο.

Η υποταγή του ΣΥΡΙΖΑ στο μνημονιακό πλαίσιο το περασμένο καλοκαίρι, οδήγησε σε περαιτέρω απογοήτευση, ιδιαίτερα την εργατική τάξη. Η εκτόξευση της αποχής στις εκλογές του Σεπτεμβρίου, είχε ταξικό πρόσημο με τα στοιχεία να δείχνουν μεγαλύτερη αύξηση στις εργατικές περιοχές. Η απογοήτευση φαίνεται να εξαπλώνεται όλο και περισσότερο στα φτωχά λαϊκά στρώματα, που δεν βρίσκουν πειστική πολιτική απάντηση στα προβλήματά τους. Την ίδια ώρα, η ηγεσία της ΝΔ, γνωρίζοντας ότι η εργατική τάξη δύσκολα θα κινητοποιηθεί εκλογικά για να της ανακόψει το δρόμο προς την εξουσία, φαίνεται να στοχεύει στα μεσαία στρώματα, υποσχόμενη μια πιο «φιλική» προς τα στρώματα αυτά διαχείριση του μνημονίου. Άλλωστε, η ολοκληρωτική παράδοση του ΣΥΡΙΖΑ της στρώνει το δρόμο για μια άνετη εκλογική νίκη, όσο δεν εμφανίζεται κάποιος αξιόμαχος αντίπαλος από τα Αριστερά.

Τους σχεδιασμούς των αστικών επιτελείων μπορεί να ανατρέψει η εργατική τάξη, στο βαθμό που θα κερδηθεί από ένα πειστικό πολιτικό σχέδιο ανατροπής της σημερινής κατάστασης. Τέτοιο σχέδιο σήμερα πρέπει να καταθέσουν οι δυνάμεις της Λαϊκής Ενότητας.

Α2γ. Ο φασιστικός κίνδυνος

Η καπιταλιστική κρίση, δημιουργεί οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες κατάλληλες για την επανεμφάνιση του φασιστικού φαινομένου. Ο ιδιαίτερα οξυμένος τρόπος και οι μορφές εκδήλωσης της κρίσης στην Ελλάδα, προκάλεσαν –στη βάση μιας ήδη προϋπάρχουσας φθοράς του πολιτικού συστήματος της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και μιας σχετικά μεγάλης έκτασης μεσαίων και μικροαστικών στρωμάτων– το κοινωνικό και πολιτικό υπόστρωμα για την ανάδυση του φασισμού.

Μια φασιστική κυβέρνηση, είτε ανέλθει στην εξουσία με εκλογές είτε με πραξικόπημα, στηρίζεται και αναπνέει, επειδή πατάει πάνω στο φασιστικό κίνημα, σε μια κίνηση των μαζών.

Έτσι εμφανίστηκε στην ιστορία ο φασισμός, όντας σύμπτωμα και φαινόμενο της ιμπεριαλιστικής εποχής του καπιταλισμού, της περιόδου που η αστική εξουσία καταργεί τα επιτεύγματα της αστικής δημοκρατικής επανάστασης, γιγαντώνει τον ανορθολογισμό, γεννάει καταστροφή. Οι καπιταλιστές χρησιμοποιούν το φασισμό, ευνοούν την ανάπτυξή του και τον στηρίζουν σαν μέθοδο διακυβέρνησης, όταν απειλείται η εξουσία τους από το εργατικό κίνημα. Στην Ελλάδα δεν γνωρίσαμε ποτέ φασιστική δικτατορία. Οι δικτατορίες ήταν στρατιωτικές, με στήριξη τμήματος του αστικού πολιτικού κόσμου.

Ο φασισμός δεν είναι σήμερα, η κυρίαρχη επιλογή της αστικής τάξης για να ξεπεραστεί η καπιταλιστική κρίση. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα είναι και αύριο.

Οι ευρωπαϊκές αστικές τάξεις εκτιμούν ότι ακόμα μπορούν να ελέγξουν το λαϊκό παράγοντα με κοινοβουλευτικό τρόπο. Η φασιστική λύση επωάζεται όμως στο παρασκήνιο, παρά τις όποιες κινήσεις των παραγόντων του επίσημου αστισμού στην Ελλάδα και την Ευρώπη (δίκες των φασιστών και αποποίηση του φασισμού).

Ιδιαίτερα στην περίοδο της κρίσης, ο μύχιος πόθος και αιώνιος στόχος των καπιταλιστών να ρίξουν τους μισθούς και τα μεροκάματα στο επίπεδο της Κίνας και να αφαιρέσουν κάθε συλλογικό δικαίωμα και κάθε κατάκτηση της εργατικής τάξης, αποκτάει για αυτή χαρακτήρα αγώνα ζωής και

θανάτου. Η αστική τάξη δεν έχει άλλη επιλογή από το να επιτεθεί στην εργατική τάξη για να διασώσει τη δική της θέση ως κυρίαρχη τάξη στην Ελλάδα και τη θέση της στον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Αυτό απαιτεί να εφαρμόσει νέες εργασιακές σχέσεις στην παραγωγή (ελαστικές σχέσεις εργασίας), να εντείνει την εκμετάλλευση, να περιορίσει ασφυκτικά τα δικαιώματα και τις κατακτήσεις της εργατικής τάξης (εργασιακά, ασφαλιστικά, δημοκρατικά δικαιώματα).

Σε μια τέτοια διαδικασία τα αντιπροσωπευτικά όργανα και οι διαδικασίες διαπραγμάτευσης χάνουν το νόημα τους, αφού αυτό που προέχει είναι να εφαρμοστεί απρόσκοπτα και ατόφια η θέληση μιας χούφτας καπιταλιστών. Αυτή είναι η βάση του αντιδημοκρατικού κατήφορου, της καταστολής και του αυταρχισμού που εντείνεται καθημερινά. Δεν είναι ζήτημα μιας κακής πολιτικής επιλογής των εκπροσώπων της αστικής τάξης και δεν θα αλλάξει αλλάζοντας απλώς την κυβέρνηση και τα πρόσωπα. Είναι ο ίδιος ο καπιταλισμός, που αποδεικνύεται ότι δεν έχει να προσφέρει τίποτα στην εργατική τάξη και τους εργαζόμενους μικροαστούς, εκτός από εξαθλίωση και καταστολή.

Και είναι μέσα σ' αυτό το πλαίσιο της σήψης και παρακμής του καπιταλισμού που βρίσκει λόγο ύπαρξης και αντικειμενική βάση το φασιστικό κίνημα ως η πιο αντιδραστική, αλλά και η πιο γνήσια σ' αυτές τις συνθήκες, πολιτική έκφραση του καπιταλισμού.

Ο φασισμός είναι κίνημα μαζών, που γεννιέται σε συνθήκες σήψης και κρίσης του ιμπεριαλισμού, είναι φαινόμενο κοινωνικό και η ύπαρξή του δεν είναι πολιτική επιλογή, γεννιέται από τις ίδιες τις αντικειμενικές συνθήκες. Γι' αυτό δεν νικιέται με πολιτική από τα πάνω και με φυλακίσεις. Κερδίζεται από την ανατροπή του καπιταλισμού που τον γεννάει, ξηλώνεται από την κοινή δράση των εργατικών οργανώσεων και των διάφορων μορφών οργάνωσης στις γειτονιές και στη νεολαία απέναντι στις επιθέσεις των φασιστών αλλά και με την οργάνωση κινητοποιήσεων ενάντια στη φτώχεια, τη στέρηση ρεύματος-νερού-τροφής, ενάντια στη φορολογία, κλπ.

Ο φασισμός ως κίνημα μαζών έχει ταξική ταυτότητα και πρέπει να την εντοπίσουμε και στην δική μας περίπτωση στην Ελλάδα. Δεν πρέπει να συγχέουμε την οργανωτική συγκρότηση της ΧΑ με το φασιστικό κίνημα και τον μικροαστικό του χαρακτήρα. Η ΧΑ στηρίζεται (πολιτικά-εκλογικά) από μικροαστούς αλλά και από εργάτες και ανέργους, όπως δείχνουν τα ποσοστά της σε εργατικές και πολλές φορές πρώην αριστερο-κρατούμενες περιοχές, όπως το Πέραμα. Μπορεί να απολαμβάνει και τη στήριξη ακόμα και των καπιταλιστών.

Αυτό δεν αλλοιώνει τον μικροαστικό χαρακτήρα του φασιστικού κινήματος, επειδή δήθεν δεν απαρτίζεται ή δεν στηρίζεται αποκλειστικά από μικροαστούς. Τα συμφέροντα που επιθυμεί να ικανοποιήσει είναι κυρίαρχα μικροαστικά συμφέροντα.

Γύρω από αυτά τραβιούνται και ελκύονται και εργατικές μάζες. Οι μικροαστοί, επειδή δεν αποτελούν κοινωνική τάξη και δεν έχουν δικά τους αυτοτελή ταξικά συμφέροντα, ταλαντεύονται ανάμεσα στα συμφέροντα της εργατικής τάξης και της μεγάλης αστικής τάξης, δεν μπορούν να έχουν αυτοτελή ταξική πολιτική και κόμματα.

Ωστόσο, τα φασιστικά κόμματα με τη στήριξη της αστικής τάξης, μέσω της χρηματοδότησης και της κάλυψης των κατασταλτικών μηχανισμών και των αστικών κομμάτων γιγαντώνονται και επιτίθενται στην εργατική τάξη και τις οργανώσεις της.

Για να μετατραπεί ένα φασιστικό κίνημα (ένα κίνημα μικροαστικών συμφερόντων) σε φασιστική κυβέρνηση (σε κυρίαρχη επιλογή της αστικής τάξης, σε όργανο της αστικής εξουσίας) πρέπει να φτάσει στο επίπεδο να εκφράζει και να προωθεί τα συμφέροντα της κυρίαρχης τάξης. Η

φασιστική κυβέρνηση είναι «εργαλείο» του μονοπωλιακού κεφαλαίου και όχι το ώριμο φρούτο της ανάπτυξης του φασιστικού κινήματος ή μια κυβέρνηση μικροαστικών ή/και εργατικών συμφερόντων.

Ο φασισμός δεν μπορεί να νικηθεί από την αστική τάξη. Από την άλλη η εργατική τάξη για να τσακίσει τον φασισμό πρέπει να κατακτήσει την πολιτική εξουσία. Αυτό δεν σημαίνει ότι η αντιφασιστική δράση είναι δουλειά που θα πρέπει να περιμένει την ανατροπή του καπιταλισμού. Αντίθετα, μας φέρνει μπροστά σε νέα καθήκοντα. Την περιφρούρηση των εκδηλώσεων-συγκεντρώσεων-διαδηλώσεων από τους φασίστες και το κράτος. Την οργάνωση μορφών αυτοάμυνας απέναντι στις επιθέσεις των φασιστών. Την εμπλοκή των συνδικάτων, των σωματείων, των συλλόγων στην οργάνωση αυτής της πάλης.

Απαιτείται η μαζική παρουσία αντιφασιστών σε κάθε δράση των φασιστών, ειδικά στις κεντρικές, αλλά και στην παρέμβαση των φασιστών στις γειτονιές ή σε χώρους δουλειάς, παρεμπόδιση αυτών των δράσεων και ματαίωσή τους, αν είναι δυνατό. Η πρακτική αντιφασιστική πάλη σήμερα, η δυνατότητα συγκρότησης ενός αντιφασιστικού μετώπου δράσης συνδέεται άρρηκτα με την οικοδόμηση του γενικότερου ενιαίου εργατικού μετώπου από τη σκοπιά ότι τα προβλήματα στη βάση των οποίων πρέπει να ενωθεί η τάξη ενάντια στον καπιταλισμό αποτελούν σε μεγάλο βαθμό τη βάση πάνω στην οποία ξεδιπλώνεται επίσης και η φασιστική προπαγάνδα και ανάπτυξη. Η ικανότητα της εργατικής τάξης να ηγηθεί των εκμεταλλευόμενων στην πάλη για τα προβλήματα τους έχοντας σαφές πρόγραμμα επαναστατικής πολιτικής λύσης είναι η αναγκαία και ικανή παράμετρος για την ανάσχεση του κατρακυλίσματος των μικροαστών στο φασισμό.

B. Η εργατική απάντηση

Κατά τη διάρκεια της δετίας του μνημονίου, τα συνθήματα στους τοίχους και στα πανό των διαδηλώσεων δήλωναν κατηγορηματικά «Την κρίση να πληρώσουν οι κεφαλαιοκράτες» και τα συνθήματα από τις ντουντούκες των διαδηλώσεων καταδίκάζαν την κυβερνητική πολιτική που «φορτώνει την κρίση στον εργατών την πλάτη». Όμως, το κίνημα ενάντια στο μνημόνιο, δεν μπόρεσε τελικά να αποτρέψει τα σχέδια των αλληπάλληλων μνημονιακών κυβερνήσεων. Το κόστος της κρίσης το πλήρωσε κατά κύριο λόγο η εργατική τάξη και δευτερευόντως τα μεσαία στρώματα.

Το σύνθημα «Την κρίση να πληρώσουν οι κεφαλαιοκράτες» είναι και σήμερα επίκαιρο και η εκπλήρωσή του απαιτεί την υλοποίηση συγκεκριμένου προγράμματος.

Κεντρικός στόχος αυτού του προγράμματος είναι η κατάργηση του μνημονίου και η ανατροπή της λιτότητας. Τα αιτήματα για επαναφορά των μισθών, των συντάξεων και των κοινωνικών παροχών, δεν συνιστούν πρόγραμμα. Το εργατικό πρόγραμμα πρέπει να εξηγεί που θα βρεθούν οι πόροι για αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις, πως θα απορροφηθούν οι άνεργοι, ποιοι θα πληρώσουν το κόστος της κρίσης. Πρέπει δηλαδή, να απαντά στην κρίση από τη σκοπιά της εργατικής τάξης και των σύμμαχων στρωμάτων.

Η κατάσταση δεν μπορεί και δεν πρόκειται να επανέλθει στα δεδομένα του 2009 και της προ μνημονίου εποχής. Η έξοδος από το μνημόνιο μπορεί μόνο να οδηγήσει σε μια νέα κατάσταση. Η εργατική απάντηση στην κρίση είναι ένα πρόγραμμα ταξικής μεροληψίας που στη θέση της σφαγής των εργατικών δικαιωμάτων και της φτωχοποίησης του λαού, προτείνει μια μεγάλης κλίμακας απαλλοτρίωση κεφαλαιοκρατικής ιδιοκτησίας και καταστροφή κεφαλαίου.

Η κυβέρνηση που θα αρνηθεί την εφαρμογή των μνημονίων, είναι υποχρεωμένη να καταγγείλει τις δανειακές συμβάσεις που συνδέονται μαζί τους και να αρνηθεί τις δανειακές υποχρεώσεις της χώρας. Με αυτήν την απολύτως απαραίτητη πρώτη ενέργεια μια κυβέρνησης του εργαζόμενου λαού, συνδέονται και τα επόμενα βήματα για την έξοδο από την κρίση προς όφελος των συμφερόντων της εργατικής τάξης:

-Η διαγραφή του δημόσιου χρέους, δηλαδή η παύση πληρωμών και η μη αναγνώριση του χρέους προς κράτη, τράπεζες και κεφαλαιοκράτες –Έλληνες και ξένους.

-Η εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος, δηλαδή η δήμευση από το κράτος του συνόλου των μετοχών και των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζικών ιδρυμάτων – συμπεριλαμβανομένης και της ΤτΕ– χωρίς αποζημίωση και η λειτουργία τους με εργατικό έλεγχο.

-Η εθνικοποίηση των στρατηγικών επιχειρήσεων, υποδομών και δικτύων. Η επαναφορά σε κρατική ιδιοκτησία όλων των κερδοφόρων δημόσιων επιχειρήσεων.

-Ο χωρισμός κράτους–εκκλησίας, η αποδημοσιοποίηση του κλήρου και η δήμευση της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Το πρόγραμμα αυτό δεν μπορεί να υλοποιηθεί στα πλαίσια της ΕΕ, ούτε όσο η χώρα συμμετέχει στο ΝΑΤΟ κι έχει αμερικάνικες βάσεις στο έδαφός της. Πάει χέρι-χέρι με την έξοδο της χώρας από όλους τους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και με το διώξιμο των βάσεων, που συνιστούν απειλή για κάθε κυβέρνηση που θέλει να συγκρουστεί με το διεθνές ιμπεριαλιστικό πλέγμα.

B1. Η διαγραφή του δημόσιου χρέους, οι συνέπειές της και η αντιμετώπισή τους από μια αριστερή κυβέρνηση

Η απαλλαγή από τη θηλιά του δημόσιου χρέους θα τερματίσει τη μεταφορά πόρων από το ελληνικό κράτος σε άλλα κράτη, υπερεθνικούς οργανισμούς, τράπεζες και ιδιώτες. Οι πόροι που θα απελευθερωθούν, μπορούν να καλύψουν τις αυξημένες –λόγω κρίσης– κοινωνικές ανάγκες, αλλά και να χρησιμοποιηθούν για να κινητοποιήσουν την ανάπτυξη της οικονομίας. Κυρίως όμως, η διαγραφή του δημόσιου χρέους είναι ζωτική ανάγκη για τις επόμενες γενιές, των οποίων το μέλλον είναι υποθηκευμένο με τη συνέχιση της σημερινής πολιτικής των μνημονίων και της εξυπηρέτησης ενός δυσθεώρητου δημόσιου χρέους.

Ο στόχος της μονομερούς διαγραφής του χρέους, δεν εδράζεται μόνο σε λόγους αρχής (η Αριστερά πάντα επιδίωκε και επιδιώκει την απαλλοτρίωση των απαλλοτριωτών), δεν είναι μόνον η πρακτικά πιο εύκολη μορφή απαλλοτρίωσης, αλλά και μια μορφή απαλλοτρίωσης η οποία –σε αντίθεση με τα λεγόμενα περί μετατροπής της χώρας σε Αλβανία– θα βρει σημαντική, θετική έως θερμή ανταπόκριση σε διεθνές επίπεδο. Η μονομερής διαγραφή του χρέους θα κερδίσει σε διεθνές επίπεδο την αμέριστη αγωνιστική στήριξη της εργατικής τάξης και την πιθανή υποστήριξη πολλών κυβερνήσεων των εξαρτημένων χωρών, και θα επικροτηθεί από μεγάλα τμήματα της εργατικής τάξης των μεγάλων δυνάμεων (όχι όμως και από την εργατική αριστοκρατία που κυριαρχεί στο εργατικό κίνημα αυτών των χωρών). Και με τις κατάλληλες διπλωματικές πρωτοβουλίες μπορεί ν' αποσπάσει τη σιωπηρή συγκατάθεση και τη στήριξη ακόμα και εκείνων των μεγάλων δυνάμεων που όχι μόνο δεν θίγονται άμεσα, αλλά και βγαίνουν ωφελημένες στον ανταγωνισμό δύναμης με τις ευρωπαϊκές κυρίως ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, οι οποίες θα υποστούν ένα μεγάλο οικονομικό και πολιτικό φιάσκο ανάλογο με αυτό που έπαθαν με τη μονομερή διαγραφή των τσαρικών χρεών από τους μπολσεβίκους. (Εκμετάλλευση των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων).

Η μονομερής διαγραφή του χρέους είναι αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία οποιασδήποτε προσπάθειας ανάκαμψης της οικονομίας και βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων και της εργατικής τάξης, καθώς το σταμάτημα της εξυπηρέτησης του χρέους (πλην της εξυπηρέτησης του χρέους προς τα ελληνικά ταμεία κοινωνικής ασφάλισης) θ' απελευθερώσει τεράστιους δημόσιους πόρους, ικανούς να χρηματοδοτήσουν το κοινωνικό κράτος και μεγάλα προγράμματα δημόσιων επενδύσεων. Όποιος υπόσχεται κοινωνικές παροχές και ανάπτυξη με βαρύγδουπες εκφράσεις όπως «παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας», χωρίς να διευκρινίζει πού θα βρεθούν τα χρήματα για τις κοινωνικές παροχές και τις δημόσιες επενδύσεις, την ώρα που η συνεχώς διευρυνόμενη μαύρη τρύπα του δημόσιου χρέους καταβροχθίζει όλα τα μη δανειακά έσοδα του ελληνικού δημοσίου, είναι απλώς ένας πολιτικός απατεώνας που σπέρνει φρούδες ελπίδες στις γραμμές των εργαζομένων προς όφελος της αστικής τάξης. Και επειδή η μονομερής διαγραφή του χρέους μπορεί να επιβληθεί πολιτικά μόνον εκτός Ευρωζώνης, ΕΕ, και ΝΑΤΟ και με ριζικά αλλαγμένο το ισχύον Σύνταγμα, το οποίο διακηρύσσει το αναπαλλοτρίωτο της ιδιωτικής ιδιοκτησίας και κατοχυρώνει τα προνόμια των διαβόητων «κεφαλαίων εξωτερικού» (= ξένα και ελληνικά κεφάλαια που εισάγονται από το εξωτερικό), το αίτημα της μονομερούς διαγραφής του χρέους συνδέει σε μian άρρηκτη ενότητα τον καθημερινό αγώνα για την ικανοποίηση των άμεσων οικονομικών αιτημάτων της εργατικής τάξης και των εργαζόμενων μικροαστών με τον αγώνα για την αποτίναξη της ιμπεριαλιστικής κηδεμονίας.

Το σύνθημα της μονομερούς διαγραφής του χρέους λοιπόν είναι ο κρίσιμος κρίκος που, αν τον πιάσουμε και τον κρατήσουμε γερά, μας επιτρέπει να ελέγξουμε όλη την αλυσίδα των προβλημάτων της εργατικής τάξης.

Επομένως, η πρώτη ενέργεια μιας κυβέρνησης που υπηρετεί τα εργατικά συμφέροντα, θα είναι η παύση πληρωμών προς τους δανειστές και η δήλωση μη αναγνώρισης του δημόσιου χρέους. Από την παύση πληρωμών θα εξαιρεθούν τα ασφαλιστικά ταμεία, προς τα οποία οι υποχρεώσεις του κράτους πρέπει να αποπληρωθούν στο ακέραιο. Η κυβέρνηση του εργαζόμενου λαού θα κάνει ακριβώς το αντίθετο από το PSI, όταν κουρευτήκαν οι υποχρεώσεις του δημοσίου προς ασφαλιστικά ταμεία και δημόσιους οργανισμούς και προστατεύτηκαν οι απαιτήσεις των τραπεζών και των ξένων δανειστών. Πρέπει επίσης να προστατευθούν εργαζόμενοι που έχουν καταθέσει τις οικονομίες τους σε ομόλογα του ελληνικού δημοσίου.

B1α. Τι σημαίνει «διαγραφή χρέους» και πώς γίνεται

Τεχνικά ένα χρέος διαγράφεται οριστικά, μόνο με συναίνεση του δανειστή. Χρέη που διαγράφηκαν με μονομερείς ενέργειες από τις χώρες που είχαν δανειστεί, διεκδικούνται από τους πιστωτές, ακόμα και μετά από πολλές δεκαετίες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, το χρέος της Ρωσίας, που διαγράφηκε από την επαναστατική κυβέρνηση που προέκυψε από την Οκτωβριανή επανάσταση και διεκδικήθηκε –και εισπράχθηκε– μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, ύστερα από 74 χρόνια.

Στην πραγματικότητα, η διαγραφή χρέους επιβάλλεται με την ισχύ. Η Ρωσία που τη δεκαετία του 1990, επιδίωκε τη επανένταξή της στο διεθνές ιμπεριαλιστικό σύστημα, αποπλήρωσε τα χρέη που αρνήθηκε να πληρώσει η σοβιετική εξουσία που στηριζόταν σε έναν αποφασισμένο κι επαναστατημένο λαό. Ομοίως, το υπό αμερικάνικη κατοχή Ιράκ, διέγραψε τα χρέη του ιρακινού κράτους προς τις γαλλικές τράπεζες, στηριγμένο στη δύναμη των αμερικάνικων όπλων. Οι ΗΠΑ επέβαλαν και την πρώτη μεγάλη διαγραφή χρέους, διαγράφοντας το 1898 το χρέος της Κούβας –που μόλις είχαν καταλάβει– προς την Ισπανία. Και πάλι με τη δύναμη των όπλων.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, διαγραφή χρέους μπορεί να γίνει με μονομερείς ενέργειες μιας αποφασισμένης κυβέρνησης, που στηρίζεται σε έναν αποφασισμένο και οργανωμένο λαό. Οι μονομερείς ενέργειες είναι η παύση πληρωμών και η δήλωση μη αναγνώρισης του δημόσιου χρέους ή τμήματός του.

Νομικές ενέργειες και επιτροπές λογιστικού ελέγχου του χρέους, μόνο υποστηρικτικό–προπαγανδιστικό ρόλο μπορούν να έχουν. Νομική διαδικασία που να εξαναγκάσει μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, όπως η Γερμανία και η Γαλλία να αποδεχτούν διαγραφή και απώλεια των κεφαλαίων που έχουν δανείσει, δεν υφίσταται και δεν πρόκειται ποτέ να υπάρξει. Αυτό αποδεικνύει και η περίπτωση του Ισημερινού. (βλ. Παράρτημα)

B1β. Το οικονομικό ντόμινο από τη διαγραφή του χρέους

Η κήρυξη παύσης πληρωμών και η δήλωση της κυβέρνησης ότι δεν αναγνωρίζει και δεν πρόκειται να αποπληρώσει το χρέος, θα αποτελέσει γεγονός παγκόσμιας εμβέλειας με αποσταθεροποιητικές συνέπειες στις χώρες της ΕΕ και ιδιαίτερα στις χώρες που είχαν δανείσει την Ελλάδα. Με αυτήν την πράξη, η ελληνική κυβέρνηση οδηγεί σε άμεση καταστροφή, κεφάλαια

ύψους 300 δισ. Τα 2/3 αυτού του κεφαλαίου, προέρχονται από χώρες της Ευρωζώνης, μέσω των δύο μηχανισμών στήριξης (EFSF και ESM). Οι απώλειες κρατικών κεφαλαίων για τη Γερμανία και τη Γαλλία –που συμμετέχουν σε μεγαλύτερο ποσοστό στη χρηματοδότηση του μηχανισμού στήριξης– θα είναι κοντά στα 60 δισ. ευρώ για την κάθε χώρα.

Ταυτόχρονα, με μια τέτοια πολιτική απόφαση, μηδενίζεται η αξία των χρεογράφων του ελληνικού δημοσίου. Οι απαιτήσεις των κατόχων αυτών των χρεογράφων από το ελληνικό δημόσιο δεν πρόκειται να εκπληρωθούν ποτέ και τα χαρτιά αυτά δεν θα μπορούν να μεταπωληθούν, αφού δεν θα υπάρχουν αγοραστές για τα χρεόγραφα μιας χώρας που έχει κηρύξει στάση πληρωμών και δηλώνει ότι δεν αναγνωρίζει και δεν πρόκειται να αποπληρώσει το χρέος της.

Οι ενέργειες αυτές παραβιάζουν όχι μόνο τις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά τις θεμελιώδεις αρχές της, όπως και το καταστατικό του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Η κυβέρνηση που βάζει σαν πρώτη προτεραιότητα την επιβίωση του ελληνικού λαού θα είναι αποφασισμένη και υποχρεωμένη να συγκρουστεί με αυτούς τους διεθνείς τοκογλυφικούς οργανισμούς.

B1γ. Οι συνέπειες της διαγραφής του χρέους στο τραπεζικό σύστημα

Ομόλογα του ελληνικού δημοσίου έχουν στο ενεργητικό τους οι ελληνικές τράπεζες, αλλά και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία τα έχει δεχτεί σαν ενέχυρα για τη χρηματοδότηση των ελληνικών τραπεζών μέσω του ELA. Ο μηδενισμός της αξίας τους, θα οδηγήσει την ΕΚΤ στο να ζητήσει πρόσθετα ενέχυρα για να καλυφθεί η ρευστότητα που έχει παράσχει στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Αυτό από μόνο του αρκεί για να οδηγηθούν οι τράπεζες σε χρεοκοπία, χωρίς να υπολογίσουμε τις απώλειες από το μηδενισμό των ομολόγων που οι ίδιες οι ελληνικές τράπεζες διακρατούν.

Η κυβέρνηση που υπηρετεί τα εργατικά συμφέροντα, θα αντιμετωπίσει την κατάσταση με την εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος. Οι τράπεζες θα περάσουν στην ιδιοκτησία του κράτους, μαζί με το σύνολο των περιουσιακών τους στοιχείων, χωρίς καμία αποζημίωση των μετόχων και θα λειτουργήσουν με εργατικό έλεγχο. Ο κρατικός έλεγχος του τραπεζικού συστήματος, έχει σαν συνέπεια το πέρασμα μεγάλου μέρους της οικονομίας σε κρατική ιδιοκτησία. Κι αυτό γιατί οι τραπεζικοί όμιλοι έχουν συμμετοχές σε εταιρείες άλλων κλάδων, αλλά και γιατί πλήθος ιδιωτικών εταιρειών έχει δανειακές υποχρεώσεις που πολλές φορές ξεπερνάνε και το σύνολο της αξίας τους.

Με τον έλεγχο του τραπεζικού συστήματος, η κυβέρνηση μπορεί να λύσει το πρόβλημα των υπερχρεωμένων νοικοκυριών με τη διαγραφή των χρεών των εργατικών οικογενειών και των κατεστραμμένων από την κρίση μικρομεσαίων και προχωρώντας σε ρύθμιση των χρεών των εργαζόμενων μικροαστών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η κρατικοποίηση της Τράπεζας της Ελλάδος. Με το πέρασμά της σε κρατική ιδιοκτησία, η κυβέρνηση θα απαλλοτριώσει και το σημαντικό απόθεμα σε φυσικό χρήμα που η τράπεζα διαθέτει και από το οποίο δεν μπορεί να μετακινηθεί σήμερα ούτε σεντς χωρίς τη συναίνεση της ΕΚΤ. Με αυτό το απόθεμα, η κυβέρνηση έχει στα χέρια της πόρους αρκετούς για να χρηματοδοτήσει τις αναγκαίες εισαγωγές, για ένα κρίσιμο αρχικό διάστημα.

B1δ. Οι συνέπειες της διαγραφής του γρέους στη σχέση της χώρας με την ΕΕ

Η είσοδος στην ΕΕ συνιστά μη αναστρέψιμη και μόνιμη παραχώρηση της διακυβέρνησης και της εθνικής κυριαρχίας σε υπερεθνικές δομές. Συγκεκριμένα, το νομικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως βασική παραδοχή, έχει την αντίληψη ότι οι κοινές πολιτικές, που είναι η πεμπουσία της πολυεθνικής ολοκλήρωσης, βασίζονται σε κοινά συμφωνημένη νομοθεσία. Η κοινή πολιτική είναι δεσμευτική επί των κρατών μελών. Αυτά τα τελευταία δίνουν στα κοινά θεσμικά όργανα τα νομικά μέσα να εφαρμόσουν κοινές πολιτικές και να επιβάλλουν τις αποφάσεις τους σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και στους πολίτες τους.

Αυτό είναι το περίφημο ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δηλαδή κοινές πολιτικές και νομοθεσία, η οποία υπερισχύει του εθνικού, ακόμη και του συνταγματικού δικαίου των κρατών μελών, είτε ο εθνικός νόμος προηγείται είτε έπεται της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Τα κράτη μέλη έχουν μεταβιβάσει οριστικά και αμετάκλητα κυριαρχικά δικαιώματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορούν να υπαναχωρήσουν εκ των υστέρων ως προς αυτή τη μεταβίβαση με μονομερή μέτρα, εκτός αν αποφασίσουν να αποσχισθούν από την Ένωση. Αν δεν επιθυμούν τέτοια ριζική λύση, δεν μπορούν να αντιβαίνουν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, στη θέσπιση της οποίας έχουν συμβάλλει, επικαλούμενα το εθνικό, ακόμη και το συνταγματικό τους, δίκαιο.

Μια διαδικασία πολυεθνικής ολοκλήρωσης, όπως είναι αυτή της ΕΕ, δεν μπορεί να λειτουργήσει αν κάθε κράτος μέλος μπορεί να καταστρατηγήσει την κοινή νομοθεσία προβάλλοντας την εθνική νομοθεσία ή το Σύνταγμα του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η αντίληψη για τις επονομαζόμενες κρατικές ενισχύσεις. Η κοινή παραδοχή της ΕΕ για την λειτουργία του κοινού οικονομικού (και νομισματικού) χώρου, ορίζει ότι θα λειτουργεί στην αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού, όπως προσδιορίζεται με βάση τον νεοφιλελευθερισμό.

Κάθε τι στην ΕΕ χρειάζεται να συμφωνηθεί με όρους τυπικής ισοτιμίας, αλλά όπως μας έχει δείξει η πικρή πείρα των τελευταίων 6 ετών, τα θεσμικά όργανα στα οποία διαμορφώνεται η κοινή πολιτική της ΕΕ όπως και τα αντίστοιχα της Ευρωζώνης είναι πεδίο όπου η πολιτική που διαμορφώνεται δεν απηχεί όρους ισοτιμίας, αλλά όρους επιβολής και παγιοποίησης διακρατικής ανισότητας. Αποτυπώνονται οι συσχετισμοί δυνάμεων των πιο ισχυρών πολιτικοοικονομικά κρατών έναντι των πιο ανίσχυρων. Πέραν αυτών, η θεμελιώδης αντίληψη της ΕΕ αντίκειται σε οποιαδήποτε παρέκκλιση από τον καπιταλισμό στην νεοφιλελευθερη μορφή του. Πολύ απλά αυτού του είδους οι παρεκκλίσεις απαγορεύονται. Προκειμένου λοιπόν να έχει πρακτικό πολιτικό νόημα μια συζήτηση για έξοδο από την Ευρωζώνη αυτή για λόγους ελάχιστης πολιτικής σοβαρότητας χρειάζεται να είναι διπλή: αποδέσμευση και από την Ευρωζώνη αλλά και από την ΕΕ. Διαφορετικά καμία πολιτική πέραν του νεοφιλελευθερισμού δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Πόσο μάλλον δε μια πολιτική που οδηγεί πέρα από τον καπιταλισμό.

Σε μια υποθετική κατάσταση λοιπόν, όπου έχει αναλάβει τα ηνία μια ριζοσπαστική κυβέρνηση που θέλει να θεσμοθετήσει νόμους ενάντια στην λιτότητα (η επικρατούσα οικονομική αντίληψη εντός ΕΕ), αυτοί οι νόμοι θα βρισκότουσαν σε αντίθεση με το κοινοτικό δίκαιο.

Ακόμα παραπέρα, η μονομερής διαγραφή του δημόσιου χρέους –η οποία συνιστά μια μεγάλης κλίμακας απαλλοτρίωση κεφαλαίου– αποτελεί παραβίαση όχι μόνο του κοινοτικού δικαίου, αλλά των θεμελιωδών αρχών της Ένωσης. Παραβίαση των αρχών της Ένωσης συνιστούν και όλες οι παρεπόμενες ενέργειες της διαγραφής χρέους, όπως η διαγραφή του χρέους προς την ΕΚΤ, η

εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος, η κρατικοποίηση των συνδεδεμένων με τις τράπεζες επιχειρήσεων. Απέναντι σε μια τέτοια πολιτική, που απαλλοτριώνει κεφαλαιοκρατική ιδιοκτησία, πρέπει να περιμένουμε σκληρή αντίδραση από την ΕΕ και ευθεία επίθεση στην κυβέρνηση. Η εμπειρία του 2015 αυτό αποδεικνύει. Η κυβέρνηση Τσίπρα επιδίωξε απλά μια καλύτερη συμφωνία – εντός μνημονίου– και η απάντηση των μηχανισμών της ΕΕ ήταν η διακοπή της χρηματοδότησης προς το ελληνικό κράτος, που προβλεπόταν από τη δανειακή σύμβαση, αλλά και ο εκβιαστικός περιορισμός της χρηματοδότησης του τραπεζικού συστήματος που οδήγησε στο κλείσιμο των τραπεζών και στα capital controls.

Η ίδια η εμπειρία λοιπόν, δείχνει ότι δεν υπάρχει καμία περίπτωση, οι πιστώτριες χώρες που χάνουν δεκάδες δισ. ευρώ από τη διαγραφή του χρέους να μην αντιδράσουν και να μην χρησιμοποιήσουν όλα τους τα όπλα στη μάχη με την κυβέρνηση, όπως: Τη διακοπή κάθε χρηματοδότησης (επιδοτήσεις, ΕΣΠΑ), τον αποκλεισμό του –κρατικού– τραπεζικού συστήματος από το ενιαίο σύστημα πληρωμών, γεγονός που θα δημιουργήσει προβλήματα στο τουριστικό συνάλλαγμα, την άμεση διακοπή του ELA και την απαίτηση επιστροφής των κεφαλαίων που έχουν χορηγηθεί στις τράπεζες, το εμπάργκο σε εξαγωγές και εισαγωγές.

Η αταλάντευτη στάση μιας κυβέρνησης που υπηρετεί τα εργατικά συμφέροντα, θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια στην έξωση της χώρας από την ΕΕ και θα πρέπει να περιμένουμε την κλιμάκωση της αντίδρασης των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων της Ευρώπης που πλήττονται από τη διαγραφή του χρέους. Η κλιμάκωση αυτή μπορεί να φτάσει μέχρι τον οικονομικό–εμπορικό αποκλεισμό, με εμπάργκο στα εξαγόμενα ελληνικά προϊόντα, αλλά και στις εισαγωγές, με στόχο το οικονομικό χάος, τις ελλείψεις σε αγαθά και την ανατροπή της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση θα πρέπει να αναζητήσει εμπορικούς εταίρους εκτός ΕΕ και θα έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το φυσικό χρήμα σε ευρώ που θα ελέγξει με την κρατικοποίηση του τραπεζικού συστήματος, αλλά και αυτό που θα συγκεντρώσει σταδιακά από την αντικατάσταση των χαρτονομισμάτων σε ευρώ με το νέο εθνικό νόμισμα. Τα κεφάλαια αυτά επαρκούν για να καλυφθούν οι αναγκαίες εισαγωγές για ένα πρώτο κρίσιμο διάστημα.

Η έξοδος της χώρας από την ΕΕ οδηγεί και στην έξοδο από το ευρώ. Η εισαγωγή του νέου εθνικού νομίσματος θα απαιτήσει χρόνο μερικών μηνών, κατά τη διάρκεια των οποίων, οι συναλλαγές θα πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικό χρήμα, με τα χαρτονομίσματα σε ευρώ που κυκλοφορούν στην αγορά και με ειδικά χρεωστικά σημειώματα που εκδίδει το κράτος.

Με την επιστροφή σε εθνικό νόμισμα κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, ο μηχανισμός καθορισμού της ισοτιμίας του νέου εθνικού νομίσματος τροποποιείται σημαντικά. Ομόλογα του ελληνικού δημοσίου δεν πουλιούνται, ούτε αγοράζονται. Η χώρα θα είναι για ένα διάστημα αποκλεισμένη από τις διεθνείς χρηματαγορές και ο όποιος νέος δανεισμός θα είναι αποκλειστικά εσωτερικός. Η ισοτιμία με τα ξένα νομίσματα θα καθορίζεται διοικητικά, καθώς θα αφορά ανταλλαγές που θα πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας.

Αντίθετα με τα θέσφατα της αστικής προπαγάνδας, που διαλαλεί ότι η έξοδος από την ΕΕ θα οδηγήσει σε απομόνωση και καταστροφή της χώρας, η έξοδος από την ΕΕ είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εφαρμογή του προγράμματός μας, το οποίο θα συναντήσει τη διεθνιστική αλληλεγγύη των εργαζόμενων στην Ευρώπη και αλλού. Οι διαδηλώσεις ενάντια στη λιτότητα και υποστήριξης της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ σε εκατοντάδες πόλεις, όταν η κυβέρνηση απλά διαπραγματευόταν μια καλύτερη συμφωνία, μας δημιουργούν τη βεβαιότητα ότι μια διαδικασία

σύγκρουσης με τον ευρωενωσιακό ιμπεριαλισμό θα τύχει της συμπαράστασης των εργαζομένων διεθνώς. Και επιπλέον θα προσανατολίσει την πάλη της εργατικής τάξης στην κατεύθυνση της διάλυσης των ιμπεριαλιστικών οργανισμών και της ίδιας της ΕΕ.

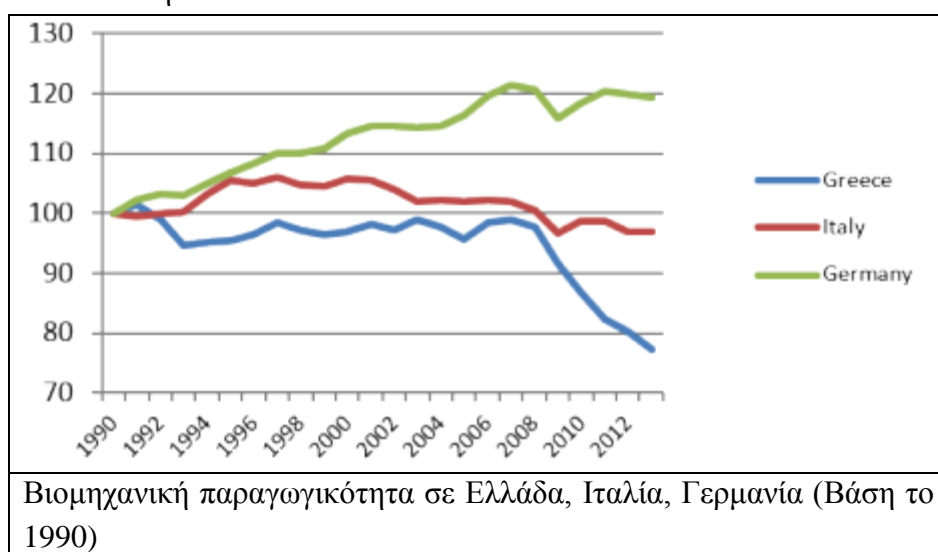
B2. Πρόγραμμα σύγκρουσης με ντόπιους και ξένους τοκογλύφους-κεφαλαιοκράτες

Η κρίση καταστρέφει κεφάλαια και οδηγεί επιχειρήσεις στη χρεοκοπία και εργαζόμενους στην ανεργία. Ταυτόχρονα, επιταχύνει τη νομοτελειακή διαδικασία συγκέντρωσης κεφαλαίου. Στην ετήσια λίστα του Forbes για το 2015, διαπιστώνεται η αύξηση του κλαμπ των δισεκατομμυριούχων κατά 290 μέλη (από 1536 σε 1826) και η αύξηση της συνολικής περιουσίας τους από 6,4 σε 7,05 τρισ. δολάρια. Οι πλουσιότεροι 500 από αυτούς μάλιστα, κατέχουν τα 4,7 από τα συνολικά 7,05 τρισ.

Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στην Ελλάδα. Την ίδια περίοδο που η ανεργία εκτοξευόταν και πλησίαζε το 30%, το βιοτικό επίπεδο της εργατικής τάξης συνθλιβόταν και χιλιάδες μικρομεσαίοι καταστρέφονταν, οι ισχυρότεροι Έλληνες κεφαλαιοκράτες βγαίνανε κερδισμένοι. Στη λίστα του Forbes που αναφέρθηκε πιο πάνω θα συναντήσουμε ορισμένους από αυτούς, ενώ στη λίστα LLOYD's των 100 ισχυρότερων εφοπλιστών βρίσκονται 13 Έλληνες. Οι Έλληνες εφοπλιστές κατέγραψαν τη μεγαλύτερη αύξηση στόλου τη δεκαετία 2005–2015 (δηλαδή μέσα στην κρίση), διατηρούν στην ιδιοκτησία τους τον δεύτερο μεγαλύτερο στόλο παγκοσμίως και τον μεγαλύτερο στην ΕΕ, ενώ σε σχέση με τους άμεσους φόρους που πληρώνουν προς τις χώρες της Ε.Ε. βρίσκονται στην 8η θέση!

Η καταβαράθρωση του εργατικού κόστους, την εξαετία του μνημονίου, βοήθησε τις πιο παραγωγικές επιχειρήσεις να ανακάμψουν και σε πολλές περιπτώσεις να διεκδικήσουν μερίδια αγοράς στο εξωτερικό, γι' αυτό καταγράφηκε αύξηση των εξαγωγών την περίοδο του μνημονίου.

Στην προ κρίσης περίοδο, οι Έλληνες κεφαλαιοκράτες βάσισαν τα κέρδη τους στη σχέση τους με τον κρατικό μηχανισμό και στην ιδιαίτερη μεταχείρισή τους από το κράτος. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα το χτίσιμο μιας αδύναμης οικονομίας με χαμηλή παραγωγικότητα, που δεν άντεξε στην καταγίδα της κρίσης. Η διάσωση των τραπεζών οδήγησε στην κατάσταση χρεοκοπίας και στην προσφυγή στο ΔΝΤ και την ΕΕ.

Παρά την χρεοκοπία του ελληνικού κράτους, η αστική τάξη κατάφερε να διατηρήσει τα προνόμιά της, παρά το κόστος τους σε δημόσιο χρήμα.

Η αποτίναξη του μνημονίου και η απαλλαγή του λαού από τη θηλιά του δημόσιου χρέους, δεν οδηγεί μόνο στη ρήξη με τους δανειστές και την ΕΕ, αλλά και σε ρήξη με την ντόπια άρχουσα τάξη. Η κυβέρνηση που θα αναλάβει να σταματήσει την τοκογλυφική εκμετάλλευση μέσω του δημόσιου χρέους, θα πρέπει να απαλλάξει την εργατική τάξη και από μια σειρά παράσιτα στο εσωτερικό της χώρας που απομυζούν τον παραγόμενο πλούτο.

B2α. Η εθνικοποίηση των υποδομών και των μεγάλων επιχειρήσεων

Οι συνθήκες της ΕΕ επέβαλαν την ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων δημόσιων επιχειρήσεων και υποδομών. Από αυτήν την πολιτική ευνοήθηκε το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο που απέκτησε μηχανισμούς παραγωγής κερδών και ταυτόχρονα ενισχύθηκαν τα δημόσια ελλείμματα και αυξήθηκε το δημόσιο χρέος –κι αυτό πεδίο κερδοφορίας για τους κεφαλαιοκράτες.

Η κυβέρνηση θα επαναφέρει στο έλεγχο του δημοσίου, εταιρείες και υποδομές που ξεπουλήθηκαν στο ιδιωτικό κεφάλαιο, όπως ο ΟΤΕ, τα λιμάνια και τα αεροδρόμια, τα διόδια που σήμερα τα εκμεταλλεύονται εταιρείες με λεόντειες συμβάσεις που αναγκάζουν το κράτος να επιδοτεί τα κέρδη τους. Η κρατικοποίησή τους θα γίνει χωρίς αποζημίωση.

Θα κρατικοποιηθούν επίσης, οι επιχειρήσεις που έχουν εγκαταλειφθεί από τους ιδιοκτήτες τους ή έχουν κλείσει. Η επανεκκίνηση της οικονομίας μέσω δημόσιων επενδύσεων, θα θέσει σε λειτουργία μια σειρά κλάδους που σήμερα βρίσκονται βυθισμένοι στην κρίση (π.χ. υλικά οικοδομών). Η επαναλειτουργία των επιχειρήσεων αυτών των κλάδων δεν πρέπει να ενισχύσει τα κεφαλαιοκρατικά κέρδη, αλλά το δημόσιο ταμείο και γι' αυτό θα λειτουργήσουν κάτω από κρατική ιδιοκτησία και εργατικό έλεγχο.

Αυτή η –αναγκαία για την ευημερία των λαϊκών τάξεων– πολιτική, σε συνδυασμό με τη διαγραφή του δημόσιου χρέους και την εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος, περιγράφει μια μεγάλης κλίμακας απαλλοτρίωση ιδιωτικής ιδιοκτησίας, που στερεί την αστική τάξη τα κεκτημένα προνόμιά της. Από τη σκοπιά της κυρίαρχης τάξης, αυτή είναι μια πολιτική ανελεύθερη, μια και οι αστοί θεωρούν ύψιστη ελευθερία, την ελευθερία τους να εκμεταλλεύονται την εργαζόμενη πλειοψηφία.

B2β. Η αγροτική παραγωγή

Η ελάττωση του αγροτικού πληθυσμού, είναι συνέπεια της τάσης συρρίκνωσης των μεσαίων στρωμάτων που χαρακτηρίζει τον καπιταλισμό. Η τάση αυτή περιγράφεται από τους Μαρξ–Ένγκελς από την εποχή του «Μανιφέστου»:

«Οι πρώην μεσαίες τάξεις, οι μικροί βιομήχανοι, έμποροι και εισοδηματίες, οι βιοτέχνες και αγρότες, όλες αυτές οι τάξεις κατρακυλούν στο προλεταριάτο, από τη μια γιατί το μικρό τους κεφάλαιο δεν φτάνει για την επιχείρηση της μεγάλης βιομηχανίας και υποκύπτει στο συναγωνισμό με τους μεγαλύτερους καπιταλιστές, κι από την άλλη, γιατί νέοι τρόποι παραγωγής υποβιβάζουν τη σημασία της επαγγελματικής τους δεξιοτεχνίας. Έτσι το προλεταριάτο στρατολογείται από όλες τις τάξεις του πληθυσμού.»

Η συρρίκνωση των μεσαίων στρωμάτων –και ιδιαίτερα των αγροτών– αποτυπώνεται στα στοιχεία της εξέλιξης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Στις χώρες που ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής επικράτησε νωρίτερα, το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (ΟΕΠ) που ασχολείται με τη γεωργία, δεν ξεπερνάει το 3%, ενώ στην ΕΕ των 28, το ποσοστό του ΟΕΠ που εργάζεται στο γεωργικό τομέα και είναι είτε ιδιοκτήτες είτε μέλη της οικογένειας των ιδιοκτητών, είναι κοντά στο 10%. (Πηγή: Eurostat)

Στην Ελλάδα το ποσοστό του ΟΕΠ που ασχολείται με τη γεωργία έπεσε από το 13,4% το 2001 στο 10% το 2011. (Πηγή: Eurostat). Η πτώση ήταν μεγαλύτερη τα προηγούμενα χρόνια, όπως προκύπτει από τα δημογραφικά στοιχεία που δείχνουν αύξηση του πληθυσμού των πόλεων (από 43,3% το 1961 σε 58,1% το 1981) και αντίστοιχη μείωση του πληθυσμού των αγροτικών περιοχών (1961: 43,8%, 1981: 30,3%) (Πηγή: ΕΣΥΕ)

Τα στοιχεία επιβεβαιώνουν την τάση που εντόπισαν οι Μαρξ-Ένγκελς. Η συρρίκνωση των μεσαίων στρωμάτων είναι διαδικασία νομοτελειακή και αναντίστροφη. Οι πολιτικές παρεμβάσεις, μπορούν μόνο να επιταχύνουν ή να επιβραδύνουν μια πορεία που το τελικό της σημείο είναι γνωστό.

Μεγάλο μέρος των αγροτών και της αγροτικής οικονομίας βασίζουν την επιβίωσή τους στην κρατική ενίσχυση (άμεση ή έμμεση) με τις διάφορες επιδοτήσεις. Τμήμα της κρατικής ενίσχυσης είναι και οι ευρωπαϊκές επιδοτήσεις. Η κατάσταση αυτή είναι μια διαρκής ομηρία για τους παραγωγούς.

Διέξοδο από αυτήν την κατάσταση τυραννίας, στην οποία βρίσκονται χιλιάδες αγρότες που παλεύουν για να διασώσουν το εισόδημά τους, αποτελεί μια σχεδιασμένη πολιτική ανάπτυξης της παραγωγής προς όφελος των αναγκών του λαού, πέρα και έξω από τις δεσμεύσεις και τους περιορισμούς της ΕΕ, και παράλληλα συνεταιριστικοποίησης των μικρών εκμεταλλεύσεων και συνένωσής τους σε μεγαλύτερες και πιο παραγωγικές μονάδες.

Η πολιτική αυτή περιλαμβάνει:

Τη δημιουργία παραγωγικών συνεταιρισμών, όπου η μικρή ιδιοκτησία θα συνενωθεί για να γίνει παραγωγική και όπου οι ψήφοι θα υπολογίζονται με βάση την προσφερόμενη εργασία και όχι με βάση την ιδιοκτησία.

Το κράτος θα αναλάβει την ενίσχυση των συνεταιρισμένων παραγωγών με την εθνικοποίηση όλων των μεγάλων καπιταλιστικών επιχειρήσεων που προμηθεύουν αγροεφόδια στους αγρότες. Το κράτος θα αναλάβει την τροφοδότηση των συνεταιρισμένων παραγωγών με τα απαραίτητα αγροεφόδια και μηχανήματα και την τεχνική και επιστημονική καθοδήγηση για τη βελτιστοποίηση της παραγωγής. Το κράτος αναλαμβάνει να αναπτύξει την παραγωγή για όσα από τα αγροεφόδια εισάγονται.

Επίσης, το κράτος αναλαμβάνει το εμπόριο και τις εξαγωγές, αγοράζει την παραγωγή και την διανέμει στους εργαζόμενους της πόλης εξασφαλίζοντας, από τη μια, τη διατροφική επάρκεια με φθηνά και ποιοτικά προϊόντα, και από την άλλη, ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης στους αγρότες.

Όλα τα παραπάνω δεν μπορούν να συμβούν στους κόλπους της ΕΕ, στα πλαίσια της οποίας οι κρατικές ενισχύσεις είναι απαγορευμένες. Συγκεκριμένα στο επίσημο γλωσσάρι της ΕΕ ορίζονται τα εξής:

«Οι ενισχύσεις που παρέχονται κατά τρόπο επιλεκτικό από χώρες της ΕΕ ή μέσω κρατικών πόρων και οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των

χωρών της ΕΕ και να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν να επιτρέπονται εφόσον δικαιολογούνται από στόχους γενικού συμφέροντος: ενισχύσεις που προορίζονται για την ανάπτυξη των μειονεκτουσών περιφερειών, τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, την προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την έρευνα και την ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση και τον πολιτισμό. Οι χώρες της ΕΕ οφείλουν να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις ενισχύσεις που χορηγούν, εκτός από ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις.» Σχετικός σύνδεσμος http://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/state_aid.html

B2γ. Ο χωρισμός κράτους - εκκλησίας

Με τη δημιουργία του ελληνικού κράτους, οι εθνικές γαίες πέρασαν στα χέρια του δημοσίου – πλην των κοτζαμπάσηδων και της εκκλησίας. Η εκκλησία μέσω πολλαπλών νομικών προσώπων (Μητροπόλεις, ναούς μονές, ιδρύματα, κληροδοτήματα), είναι σήμερα ο δεύτερος μεγαλύτερος γαιοκτήμονας μετά το δημόσιο, κατέχοντας εκτάσεις που αντιστοιχούν περίπου στο 1% της έκτασης της χώρας. Επίσης, στην ιδιοκτησία της εκκλησίας βρίσκονται 44.000 κτίρια. Για όλη αυτήν την περιουσία, η εκκλησία πλήρωσε κάτι λιγότερο από 2,5 εκ. ευρώ το 2015 (για το φορολογικό έτος 2014), σύμφωνα με ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου, χάρη στις πάμπολλες φοροαπαλλαγές που έχουν νομοθετηθεί υπέρ της εκκλησίας. Ταυτόχρονα, η μισθοδοσία του κλήρου κοστίζει πάνω από 100 εκ. ευρώ το χρόνο στο ελληνικό δημόσιο.

Ο χωρισμός κράτους–εκκλησίας θα βάλει τέλος σε αυτό το αίσχος. Οι παπάδες να πληρώνονται από τους πιστούς και όχι από τον κρατικό προϋπολογισμό και τα ακίνητα που ανήκουν σε εκκλησιαστικά ιδρύματα (οποιοδήποτε δόγματος) να φορολογούνται κανονικά. Επίσης, το ελληνικό κράτος πρέπει να ασκήσει τα δικαιώματά του πάνω στην εκκλησιαστική περιουσία, απαλλοτριώνοντάς την και αξιοποιώντας την προς όφελος της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Τέλος, το μάθημα των θρησκευτικών στα σχολεία πρέπει να έχει θρησκευολογικό και όχι κατηχητικό χαρακτήρα.

B2δ. Μισθοί, συντάξεις, κοινωνική πολιτική

Με το πρόγραμμά μας σταματάει η αποπληρωμή του χρέους, οι πληρωμές σε υπερεθνικούς οργανισμούς, όπως η ΕΕ και το ΔΝΤ, η χρηματοδότηση αντιπαραγωγικών δραστηριοτήτων (εκκλησία), οι κρατικές ενισχύσεις σε κεφαλαιοκράτες.

Με αυτά τα μέτρα μπορούν να εξοικονομηθούν πόροι που σήμερα τους εκμεταλλεύεται μια μικρή μειοψηφία, αλλά και να κινητοποιηθεί η οικονομική ανάπτυξη προς όφελος της εργαζόμενης πλειοψηφίας, δημιουργώντας νέο πλούτο.

Με το σταμάτημα της οικονομικής αιμορραγίας προς δανειστές–τοκογλύφους, τραπεζίτες, κεφαλαιοκράτες, εργολάβους, παπαδαριό και με τον έλεγχο των μηχανισμών παραγωγής αξίας από την εργατική τάξη, μπορούν να εξασφαλιστούν πόροι για αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις, αλλά και για κοινωνική πολιτική.

Ειδικά σε σχέση με το ασφαλιστικό σύστημα, η σημερινή κατάσταση χρεοκοπίας των ασφαλιστικών ταμείων, είναι –κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά– προϊόν της επί δεκαετίες λεηλασίας

των αποθεματικών τους. Η περιουσία των ασφαλιστικών ταμείων, δηλαδή οι εισφορές των εργαζόμενων, έχουν μετατραπεί πλέον σε ιδιωτικές περιουσίες, εργοστάσια, καράβια, καταθέσεις σε τράπεζες, μετοχές κλπ. Το αίτημα για επιστροφή των κλεμμένων και ανακεφαλαιοποίηση των ταμείων, μπορεί να εκπληρωθεί μόνο με την απαλλοτρίωση κεφαλαιοκρατικής περιουσίας.

Γ. Η Λαϊκή Ενότητα. Χαρακτήρας και προοπτική

Γ1. Η πορεία της Λαϊκής Ενότητας μέχρι σήμερα

Η συγκρότηση της Λαϊκής Ενότητας, συνδέθηκε με την επιλογή της ρήξης με το μνημόνιο και τους πιστωτές. Η καταπήφιση του 3ου μνημονίου από σημαντική μερίδα βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, ήταν η «ληξιαρχική πράξη γέννησης» της Λαϊκής Ενότητας. Η καταπήφιση αυτή έγινε, ενώ η μοναδική διαφορετική προοπτική από την υποταγή στο πλαίσιο διαρκώς αναπαραγόμενων εις το διηνεκές (ενδεχομένως συνταγματικά κατοχυρωμένων) πολιτικών λιτότητας, ήταν η έξοδος από το ευρώ, η συνεπαγόμενη παύση πληρωμών και η πυροδότηση μιας αλυσίδας γεγονότων που θα οδηγούσε σε μετωπική σύγκρουση με την ΕΕ, το ΔΝΤ και την ντόπια αστική τάξη. Η επιλογή της ρήξης επομένως, είναι η πολιτική κληρονομιά που κουβαλάει η Λαϊκή Ενότητα από το θερμό καλοκαίρι του 2015.

Ωστόσο, η μετέπειτα παρουσία της Λαϊκής Ενότητας, δεν ανταποκρίθηκε σε αυτήν την πολιτική κληρονομιά. Η προεκλογική μας παρουσία, χαρακτηρίστηκε από αμφισβησίες και αντιφατικά μηνύματα. Κυρίως, αποτύχαμε να αποκρυσταλλώσουμε την προοπτική της ρήξης σε ένα συνεκτικό και χωρίς λογικά κενά πρόγραμμα. Η εκλογική μας αποτυχία τον Σεπτέμβρη, αποτέλεσε ουσιαστικό στοιχείο της νίκης της αστικής τάξης και της κυριαρχίας των αστικών δυνάμεων. Και αυτό διότι η Λαϊκή Ενότητα αποτελούσε την μοναδική πολιτική δύναμη η οποία μπορούσε να δώσει συνέχεια στο ΟΧΙ του δημοψηφίσματος με σχετικά μαζική στήριξη και αναγνώριση, αμφισβητώντας τη συμμετοχή της χώρας στην Ευρωζώνη και στρεφόμενη με τον τρόπο αυτό ενάντια σε μια βασική στρατηγική επιλογή της αστικής τάξης.

Τη μεγαλύτερη ευθύνη για αυτήν την εξέλιξη την έχει η ίδια η Λαϊκή Ενότητα, που ήταν και το μοναδικό ψηφοδέλτιο που είχε διακηρυγμένη πρόθεση να υπηρετήσει μια άλλη πολιτική κατεύθυνση εδώ και τώρα, έχοντας στην οπτική του τη διεκδίκηση της κυβερνητικής εξουσίας. Ωστόσο, το πολιτικό δυναμικό της Λαϊκής Ενότητας –που κατά πλειοψηφία προερχόταν από τον ΣΥΡΙΖΑ– δεν μπόρεσε να αναδείξει μια διαφορετική στρατηγική από αυτήν του ΣΥΡΙΖΑ και τελικά εμφανίστηκε σαν μια συνεπής και τίμια εκδοχή της ίδιας χρεοκοπημένης στρατηγικής.

Η χρεοκοπημένη στρατηγική του συμβιβασμού συγκρουόμενων και ασύμβατων –ειδικά σε περίοδο καπιταλιστικής κρίσης– ταξικών συμφερόντων εκφράστηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ με την υπόσχεση της κατάργησης της λιτότητας εντός Ευρωζώνης και ΕΕ. Δηλαδή, με τη διακήρυξη ότι είναι δυνατή μια πολιτική υπέρ των εργαζόμενων τάξεων χωρίς να θιχτούν τα προνόμια της αστικής τάξης. Αυτή η στρατηγική τελικά κατέληξε στο 3ο μνημόνιο.

Η Αριστερά που θέλει να δώσει μάχη και να λύσει το πρόβλημα προς όφελος της εργατικής τάξης και των σύμμαχων στρωμάτων πρέπει να έχει καθαρό ότι δεν υπάρχει κοινός τόπος ανάμεσα στα συμφέροντα της αστικής τάξης και στα συμφέροντα των εργαζόμενων τάξεων. Οφείλει να μιλήσει καθαρά στο όνομα της εργατικής τάξης και όχι στο όνομα της «χώρας», λέγοντας ότι το πρόγραμμά της έρχεται σε σύγκρουση με την Ευρωζώνη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και την ντόπια αστική τάξη, η οποία πρέπει να χάσει τα προνόμια και την ιδιοκτησία της για να απαντηθεί η κρίση προς όφελος της εργατικής τάξης.

Η δημόσια παρουσία της Λαϊκής Ενότητας προεκλογικά δεν είχε τα παραπάνω χαρακτηριστικά και έδρασε απόσυσπειρωτικά μετατρέποντας τον αρχικό ενθουσιασμό σε προβληματισμό και καχυποψία απέναντι στο εγχείρημα.

Παρά την εκλογική αποτυχία, τα μέλη της Λαϊκής Ενότητας έδειξαν αξιοσημείωτη συσπείρωση μετά τις εκλογές και σήκωσαν στις πλάτες τους το εγχείρημα. Η μαζική παρουσία στην πανελλαδική σύσκεψη, έδειξε ότι η Λαϊκή Ενότητα έχει στήριξη και μπορεί να έχει προοπτική. Ωστόσο, η δημόσια παρουσία μας συνέχισε να είναι αποκαρδιωτική. Οι δημόσιες τοποθετήσεις των στελεχών της Λαϊκής Ενότητας, εξακολούθησαν να είναι αντιφατικές και σε ορισμένες περιπτώσεις να απηχούν προσωπικές απόψεις έξω από το αρχικό προγραμματικό πλαίσιο της Λαϊκής Ενότητας. Οι συνέπειες αυτής της κατάστασης, είναι η απόσυσπείρωση που παρατηρείται σήμερα και η αυξανόμενη απογοήτευση στα μέλη και τον περίγυρό μας.

Τα προβλήματα αυτά έχουν τη ρίζα τους στην προγραμματική μας αδυναμία. Οι δημόσιες τοποθετήσεις στελεχών που επιχειρηματολογούν υπέρ της εξόδου από την Ευρωζώνη με βασικό επιχείρημα τη ρευστότητα που θα προσφέρει στην οικονομία το εθνικό νόμισμα, δείχνουν ότι υπάρχει πρόβλημα στην κατανόηση της κατάστασης, ή –στη χειρότερη περίπτωση– εφαρμογή της ταχτικής του ώριμου φρούτου, δηλαδή της προσμονής της διαχείρισης της κατάστασης που θα δημιουργηθεί με την αναπόφευκτη έξοδο της χώρας από την Ευρωζώνη ή ακόμα και στόχευση για συναινετικό διαζύγιο «χωρίς να στάξει αίμα στο χαλί». Οι επανειλημμένες αναφορές στην υποτίμηση του νέου εθνικού νομίσματος και στα οφέλη που αυτή θα προσφέρει, δείχνουν επιπλέον ότι εκτός από πρόβλημα στην κατανόηση της κατάστασης, υπάρχει και αδυναμία στο να επιλέξουμε ποια ταξικά συμφέροντα εκπροσωπούμε. Οι τοποθετήσεις που αποφεύγουν να θίξουν τις σχέσεις της χώρας με την ΕΕ –ή ακόμα χειρότερα μιλάνε για δυνατότητα αλλαγής της ΕΕ– μας καθιστούν ουραγούς της εργατικής συνείδησης, καθώς έχει πλέον γίνει φανερό σε πλατιά στρώματα της εργατικής τάξης, από την εμπειρία του περασμένου καλοκαιριού, ότι η ΕΕ είναι εχθρικός μηχανισμός και θα είναι απέναντι σε κάθε προσπάθεια ανατροπής της λιτότητας. Η επιμονή στη θέση για δημοψήφισμα για την παραμονή, ή όχι, της χώρας στην ΕΕ, διαιωνίζει την αντιφατικότητα του πολιτικού μας λόγου, καθώς διακηρύσσουμε ότι θα συμμετέχουμε στις εκλογές με θέση για πάλι εντός της ΕΕ (και διαπραγμάτευση;) και θα πάμε σε δημοψήφισμα προτείνοντας άλλο πρόγραμμα, δηλαδή έξοδο από την ΕΕ.

Τέλος, ρόλο στη σημερινή κατάσταση, έπαιξε η ατολμία μας να διαχωριστούμε από τον ΣΥΡΙΖΑ και την πολιτική του σε κρίσιμα μέτωπα (π.χ. Περιφέρεια Αττικής, συνδικαλιστικό κίνημα) και η ανοχή σε φαινόμενα παραγοντισμού και προσωπικών πολιτικών που έρχονταν σε αντίθεση με τις διακηρύξεις μας.

Τα λάθη αυτά πρέπει να διορθωθούν άμεσα, με πλατιά συζήτηση στις πολιτικές επιτροπές της Λαϊκής Ενότητας για τη στάση μας στην τοπική αυτοδιοίκηση και στο συνδικαλιστικό κίνημα.

Γ1α. Η ΛΑΕ στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα. Η τακτική του ενιαίου μετώπου.

Η καπιταλιστική κρίση όξυνε την επίθεση των καπιταλιστών για την αφαίρεση όλων των κατεκτημένων δικαιωμάτων της εργατικής τάξης. Μεγάλοι αγώνες και συγκεντρώσεις αναπτύχθηκαν με την έναρξη και κατά την διάρκεια των μνημονίων. Οι αγώνες αυτοί άφησαν παρακαταθήκη αλλά δεν μπόρεσαν να αποκρούσουν την επίθεση.

Η αστική επιρροή στο συνδικαλιστικό κίνημα, η οποία είναι εμφανής σε όλες του τις εκφράσεις, το εμπόδισε από το να μπορέσει να αντισταθεί αποτελεσματικά στην τεράστια επίθεση που δέχτηκε. Με αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με την αστική προπαγάνδα για την αναποτελεσματικότητα των αγώνων και τα φαινόμενα εκφυλισμού που υπάρχουν στις γραμμές του, να χαθεί η εμπιστοσύνη των εργατών στην συνδικαλιστική πάλη.

Η συνδικαλιστική γραφειοκρατία που κυριαρχεί στο συνδικαλιστικό κίνημα, συντελεί στο να μη γίνουν ουσιαστικοί αγώνες και με τη στάση της διευκολύνει την κυβέρνηση και τους εργοδότες, γι' αυτό και έχει απαξιωθεί στη συνείδηση του κόσμου. Από την άλλη, δυνάμεις που ισχυρίζονται πως έχουν ταξική γραμμή πάλης και συμμετέχουν στα σωματεία, διασπούν την ενότητα δράσης της εργατικής τάξης, έχουν αρνηθεί την πολιτική του ενιαίου μετώπου και δεν καταθέτουν μια συνεκτική και προωθητική γραμμή πάλης. Οι πολιτικές δυνάμεις από τις οποίες επηρεάζονται, δεν δίνουν άμεση πολιτική προοπτική εξόδου από την παρούσα κρίση, διευκολύνοντας έτσι την επέλαση των καπιταλιστών.

Δεν πρέπει να παραβλέπουμε τις δυσκολίες που υπάρχουν λόγω της μορφής οργάνωσης των συνδικάτων και της πολυδιάσπασης των εργασιακών σχέσεων και το γεγονός πως ο κάθε εργαζόμενος υπολογίζει πολύ περισσότερο το μεροκάματο. Φοβάται την απόλυση και την ανεργία η οποία με τη σειρά της επιδρά στην απομαζικοποίηση των σωματείων και αυτό με τη σειρά του οξύνει την ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ των εργατών. Τώρα όμως είναι ο καιρός που η εργατική τάξη πρέπει να πετύχει τη μέγιστη δυνατή συσπείρωση και το συνδικαλιστικό κίνημα να ανασυνταχθεί, για να πετύχει την καλύτερη, και με αποτελέσματα, οργάνωση των αγώνων. Μέσα στην πάλη για τα άμεσα προβλήματά μας πρέπει να δούμε την κατεύθυνση της πάλης και τη δομή του συνδικαλιστικού κινήματος, η οποία πρέπει να αλλάξει.

Τα συνδικάτα πρέπει να οργανωθούν με βάση τον κλάδο παραγωγής και οικονομίας. Όλοι οι εργάτες και υπάλληλοι ενός συγκεκριμένου κλάδου, άνδρες και γυναίκες, άσχετα από επάγγελμα ή ειδικότητα, άσχετα από εργασιακή σχέση, ενεργοί, άνεργοι και συνταξιούχοι, Έλληνες και αλλοδαποί πρέπει να μπορούν να γίνονται μέλη του συνδικάτου βάσης του κλάδου παραγωγής ή οικονομίας. Στα εργοστάσια ή τους τόπους δουλειάς δημιουργούνται παραρτήματα του συνδικάτου με δική τους εσωτερική ζωή και λειτουργία και με εκλεγμένους συνδικαλιστικούς εκπροσώπους σε κάθε εργοστασιακό τμήμα.

Τα συνδικάτα βάσης είναι οργανώσεις μιας μεγάλης πόλης ή νομού και συνενώνονται πανελλαδικά στην Ομοσπονδία του κλάδου. Η ΓΣΕΕ πρέπει να είναι ένωση μόνο των Ομοσπονδιών και τα Εργατικά Κέντρα να μετατραπούν σε όργανα συντονισμού της ΓΣΕΕ σε τοπικό επίπεδο χωρίς παραπέρα δικαιώματα.

Ολόκληρη η εργατική τάξη πρέπει να αποκτήσει ενιαία οργάνωση, να διαλυθεί η ΑΔΕΔΥ και οι Ομοσπονδίες της να συγχωνευτούν και να ενταχθούν στη ΓΣΕΕ.

Μέχρι να πραγματοποιηθεί η νέα οργανωτική δομή, προκρίνουμε το συντονισμό σωματείων-Ομοσπονδιών-Εργατικών Κέντρων.

Μέσα στην πάλη για υπεράσπιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων μας, οικοδομούμε σωματεία εκεί που δεν υπάρχουν, παλεύουμε ενιαιομετωπικά για σωματεία μαζικά-ενωτικά-αγωνιστικά, αυτοτελή και ανεξάρτητα από το κράτος και την εργοδοσία που θα συσπειρώνουν στις γραμμές τους όλους τους εργάτες (εργαζόμενους-άνεργους-συνταξιούχους), ανεξάρτητα από την εργασιακή τους

σχέση (μόνιμοι, ωρομίσθιοι, συμβασιούχοι, 4ωρίτες, αορίστου χρόνου, κ.λπ.), ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, θρησκεία, εθνικότητα, από ιδεολογικές και πολιτικές αντιλήψεις.

Παλεύουμε αποφασιστικά μέσα στο υπάρχον συνδικαλιστικό κίνημα, για την αλλαγή των συσχετισμών δύναμης σε όλα τα επίπεδα. Για ένα σωματείο-συνδικάτο στο χώρο δουλειάς, μια Ομοσπονδία κατά κλάδο, ένα Εργατικό Κέντρο κατά πόλη, μία ΓΣΕΕ, όλα «εκτός πάσης αστικής επιρροής».

Στους χώρους εργασίας, πρωτίστως στα εργοστάσια, να οικοδομήσουμε εργοστασιακά συμβούλια και εργοστασιακές επιτροπές οι οποίες θα ασκούν τον εργατικό έλεγχο, διεκδικώντας άμεση κατάργηση του επιχειρηματικού και τραπεζικού απόρρητου, εργατική πρόσβαση σε όλα τα βιβλία και δικαίωμα βέτο των εργατικών επιτροπών στην κατεύθυνση όλες οι αποφάσεις τους να είναι δεσμευτικές για τις διοικήσεις.

Τα σωματεία πρέπει να οικοδομήσουν επιτροπές ανέργων οι οποίες θα δρουν από κοινού με τους εργαζόμενους αλλά και αυτοτελώς, διεκδικώντας αιτήματα από τους Δήμους (π.χ., μηδενισμό φόρων και δημοτικών τελών, δουλειά), τον ΟΑΕΔ (επίδομα μέχρι να βρουν δουλειά), το ΙΚΑ (θεώρηση των βιβλιαρίων και παροχές υγείας), τις τράπεζες (διαγραφή ή ρύθμιση χρεών), τη ΔΕΗ (ενάντια στις διακοπές παροχής ρεύματος), κλπ. Να υπάρξει διακλαδικός συντονισμός μεταξύ των επιτροπών των ανέργων και ενοποίηση των αγώνων και των διεκδικήσεων με το σύνολο του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος που θα απευθύνεται στην κυβέρνηση αλλά και στην ίδια την κοινωνία. Μέσα στο ενιαίο μέτωπο πρέπει να αναδεικνύονται και να παλεύονται αιτήματα όπως:

- Να υπογραφεί ΕΓΣΣΕ και κλαδικές ΣΣΕ με γενικευμένη και αναδρομική ισχύ και αποκατάσταση των εργατικών μισθών Να καταργηθούν όλοι οι αντεργατικοί νόμοι και τα προεδρικά και άλλα διατάγματα.
- Δουλειά για όλους. Κανένας κάτω από το βασικό μισθό. Κανείς ανασφάλιστος.
- Άμεση προστασία των ανέργων. Ταμείο ανεργίας χωρίς προϋποθέσεις μέχρι να βρει δουλειά ο άνεργος, αύξηση του επιδόματος ανεργίας στο ύψος του βασικού μεροκάματου το οποίο πρέπει να αντιστοιχηθεί με τις σύγχρονες και αυξημένες ανάγκες, πλήρης ασφαλιστική κάλυψη για όλο το διάστημα ανεργίας, υπολογισμός του χρόνου ανεργίας στον ασφαλιστικό χρόνο.
- Απαγόρευση δια νόμου των απολύσεων και καταβολή όλου του μεροκάματου και του μισθού στην περίπτωση περάσματος του προσωπικού από την πλήρη στη μερική απασχόληση.
- Όχι στο κλείσιμο των εργοστασίων, συνέχιση της λειτουργίας τους με κρατική διοίκηση και δεσμευτικό εργατικό έλεγχο (με την έννοια ότι όλες οι αποφάσεις των εργατικών συνελεύσεων είναι υποχρεωτικές για τη διοίκηση). Κατάργηση του επιχειρηματικού απορρήτου, δήμευση της περιουσίας των καπιταλιστών που κηρύσσουν πτώχευση των επιχειρήσεών τους.
- Μηδενισμός των φόρων και τελών από τους Δήμους για όλη τη διάρκεια της ανεργίας. Απαγόρευση διακοπής σε φώς-νερό-τηλέφωνο, δωρεάν μετακίνηση.
- Διαγραφή των χρεών των εργατικών οικογενειών.
- Δωρεάν, δημόσια και αναβαθμισμένη, υγεία-πρόνοια-παιδεία. Άμεση χρηματοδότηση των νοσοκομείων που σήμερα υπολειτουργούν.
- Κανένα σπίτι στα χέρια τραπεζίτη! Να παγώσει κάθε πλειστηριασμός σε πρώτη κατοικία.
- Η περιουσία του ΟΕΚ-ΟΕΕ να αποδοθεί στους εργαζόμενους και στους μαζικούς τους φορείς, διότι αυτοί την δημιούργησαν. Να καταργηθούν άμεσα οι εργατικές εισφορές υπέρ αυτών των

οργανισμών, πράγμα που έγινε με τις εργοδοτικές εισφορές, και να προστεθούν στο μεροκάματο που καταβάλλεται στο χέρι. Να τιμωρηθούν όλοι οι υπεύθυνοι για την λεηλασία της εργατικής περιουσίας, για την λεηλασία και την χρεοκοπία των ασφαλιστικών μας ταμείων.

Οι δυνάμεις της Λαϊκής Ενότητας πρέπει να πρωτοστατήσουν στην προσπάθεια για την ανασυγκρότηση του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος και στην πάλη για την απόκρουση της μνημονιακής λαίλαπας. Πρέπει να πρεσβεύσουν τον αδιάλλακτο αντιμνημονιακό–αντικυβερνητικό–αντιεργοδοτικό αγώνα, διαχωριζόμενες από δυνάμεις φιλοκυβερνητικές και φιλοεργοδοτικές. Η σύμπλευση με τις δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ –με τον αντίστοιχο αυτοπεριορισμό των δυνάμεων της ΛΑΕ στην κριτική προς την κυβέρνηση– σε μια σειρά χώρους και ιδιαίτερα στο συνέδριο της ΓΣΕΕ, υπονομεύουν το κύρος της Λαϊκής Ενότητας, δημιουργούν ερωτήματα σε σχέση με τις στοχεύσεις του εγχειρήματος και δεν βοηθάνε στην ανάπτυξη της επιρροής μας. Οι αγώνες ενάντια στο νέο μνημόνιο, πρέπει να στρέφονται ενάντια στους κεφαλαιοκράτες, την ΕΕ και την τρόικα, αλλά και ενάντια στην κυβέρνηση που εφαρμόζει τέτοιες πολιτικές.

Παραπέρα, η συνέχιση των συνεργασιών με δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ σε συνδικαλιστικό επίπεδο, καθιστά τις προσκλήσεις συμπόρευσης προς τις άλλες δυνάμεις της ριζοσπαστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς, απολύτως προσχηματικές. Τέτοιες συμπράξεις που γίνονται με την ανοχή της ηγεσίας της Λαϊκής Ενότητας, είναι το λιγότερο αδιέξοδες, αλλά και επιζήμιες για τη δημιουργία πολιτικοποιημένου κινήματος και συντελούν στη διαιώνιση της σύγχυσης, αναφορικά με συνολική στάση της Λαϊκής Ενότητας απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ.

Γ1β. Η ΛΑΕ στην τοπική αυτοδιοίκηση

Ο «νέος τρόπος» διακυβέρνησης, είναι συγκεντρωτικός και ταυτοχρόνως απλησίαστος από τους λαούς. Οι λαοί των χωρών-μελών της ΕΕ έχουν πάνω από το κεφάλι τους ένα απίστευτο οικοδόμημα, που καθημερινά γίνεται πιο πολύπλοκο και αυταρχικό και είναι αδύνατο να ελεγχθεί. Στα πλαίσια αυτά γίνεται αόρατη για τους λαούς η πραγματικότητα ότι πρόκειται για μηχανισμό απόλυτα ελεγχόμενο από τους τραπεζίτες και τους βιομηχάνους. Αναδύεται πλέον μια σύγχρονη και ιδιόμορφη απολυταρχία του κεφαλαίου που ξεπερνάει τα τοπικά όργανα των κρατών–μελών και επιβάλλεται μέσω παράπλευρων μηχανισμών, που στη χώρα μας έχουν τη μορφή των Ανεξάρτητων Αρχών και των Γενικών Γραμματειών.

Μέσω αυτών των μηχανισμών, μεθοδικά εδώ και χρόνια, επιχειρείται ο πλήρης έλεγχος των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τόσο των Δήμων όσο και των Περιφερειών. Ο «Καλλικράτης» ήταν η αρχική δομή πάνω στην οποία γίνεται προσπάθεια να στηριχτεί η εφαρμογή των μνημονιακών προγραμμάτων. Η διοικητική μεταρρύθμιση που εξελίσσεται στο σύνολο του Δημόσιου τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κρατικοποιεί σε βάθος τα όργανα της Αυτοδιοίκησης και μετατρέπει τις Περιφέρειες σε όργανα απευθείας παρέμβασης των Ευρωπαϊκών Κέντρων και λόμπυ, με ταυτόχρονη μείωση της εξουσίας των Κοινοβουλίων των χωρών-μελών της ΕΕ. Η Περιφέρεια Αττικής πρωτοστατεί στην υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής στον τομέα της Διοικητικής Μεταρρύθμισης και έτσι η απαράδεκτη ταύτιση στελεχών της ΛΑΕ με την Περιφερειάρχη Αττικής και τη «Δύναμη Ζωής» πηγαίνει πολύ πέρα από μια συνεργασία στην ΤΑ, όπως δικαιολογούνται όσοι υποστηρίζουν αυτή τη στάση.

Το πρόβλημα της στάσης των δυνάμεων της Λαϊκής Ενότητας στην Περιφέρεια έχει επίσης σχέση με την προγραμματική μας αδυναμία, καθώς το πρόγραμμα του συνδυασμού «Δύναμη Ζωής» δεν είναι τίποτε άλλο από ένα ευχολόγιο που δεν απαντάει στο βασικό ερώτημα που κάθε αριστερός συνδυασμός θα έπρεπε να απαντήσει: θα συγκρουστούμε με τον Καλλικράτη και το μνημόνιο για να υπηρετήσουμε τα συμφέροντα του εργαζόμενου λαού; Όποιος συνδυασμός δεν θέτει και δεν απαντάει σε αυτό το ερώτημα, είναι καταδικασμένος να υποταχθεί στο ασφυκτικό μνημονιακό και καλλικρατικό πλαίσιο και αυτό ακριβώς κάνει η «Δύναμη Ζωής». Τα στελέχη της Λαϊκής Ενότητας που πρέπει να πρεσβεύουν τη ρήξη και τη σύγκρουση, δεν έχουν άλλο δρόμο από το διαχωρισμό από τέτοια πλαίσια και από τη «Δύναμη Ζωής» συνολικά, όπως και από οποιονδήποτε άλλο συνδυασμό του ίδιου φυράματος σε Δήμους και Περιφέρειες.

Γ2. Λαϊκή ενότητα για τα εργατικά συμφέροντα

Η Λαϊκή Ενότητα είναι πολιτικό μέτωπο που φιλοδοξεί να εκπροσωπήσει τα συμφέροντα των εργαζόμενων τάξεων. Η Λαϊκή Ενότητα ενοποιείται πάνω στο πρόγραμμά της και καλεί στις γραμμές της όλες τις δυνάμεις που συμφωνούν ότι αυτό το πρόγραμμα είναι το μόνο που μπορεί να εφαρμοστεί για να έχει μέλλον ο εργαζόμενος λαός. Καλεί όσους συμφωνούν, ανεξάρτητα από τις θεωρητικές τους καταβολές, τις ιδεολογικές τους αντιλήψεις και τον τρόπο με τον οποίον πιστεύουν ότι μπορεί αυτό το πρόγραμμα να εφαρμοστεί. Στο μέτωπό μας χωράνε εξίσου και οι οπαδοί του κοινοβουλευτικού δρόμου και όσοι πιστεύουν ότι η εφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος συνδέεται με την επανάσταση. Η κοινή δράση, χωρίς να αποκλείουμε καμία μορφή πάλης, θα μας δείξει το δρόμο.

Η κατάργηση των μνημονίων αποτελεί μια πολιτική μάχη εφ' όλης της ύλης, που θέτει ζήτημα εξουσίας και κυβέρνησης. Το πρόγραμμα που προτείνουμε στο λαό, μπορεί να υλοποιηθεί μόνο από θέση εξουσίας. Οι δυνάμεις της Αριστεράς που αρνούνται να πάρουν θέση στο ζήτημα της διεκδίκησης της εξουσίας ή το παραπέμπουν σε κάποιο απροσδιόριστο μέλλον, ουσιαστικά δεν έχουν καμία πρόταση για το σήμερα και αδυνατούν να περιγράψουν κάποια άμεση πολιτική προοπτική.

Η Λαϊκή Ενότητα είναι σήμερα, η μοναδική δύναμη της Αριστεράς που θέτει –παρά τις μικρές της δυνάμεις– το ζήτημα της διεκδίκησης της εξουσίας. Η πρότασή της πρέπει να είναι αποκρυστάλλωμα της εμπειρίας των σκληρών αγώνων της μνημονιακής εξαετίας και των συμπερασμάτων από την πλήρη αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ.

Το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ αποδείχτηκε ότι ήταν ένα ανεδαφικό πρόγραμμα–ευχολόγιο. Ο ΣΥΡΙΖΑ οδήγησε το λαό σε μια σκληρή μάχη, απέναντι σε έναν πάνοπλο εχθρό, πείθοντας το στρατό του ότι θα κάνει μια βόλτα στην εξοχή και ότι απέναντι στα οπλοπολυβόλα των δανειστών, αρκεί να κρατάμε και να ανεμίζουμε λουλούδια. Η ήττα αυτής της πολιτικής ήταν προδιαγεγραμμένη.

Η Λαϊκή Ενότητα δεν πρέπει να επαναλάβει τα ίδια λάθη. Ο δρόμος που προτείνουμε είναι ο μοναδικός δρόμος με μέλλον για τα λαϊκά στρώματα. Το πρόγραμμά μας περιγράφει με ακρίβεια τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουμε. Γνωρίζουμε ότι έχουμε απέναντί μας έναν πάνοπλο και αποφασισμένο εχθρό και προετοιμαζόμαστε, συγκροτώντας έναν εξίσου αποφασισμένο πολιτικό φορέα, που θα πει την αλήθεια στο λαό, προετοιμάζοντας τον για μια σκληρή και επίπονη μάχη.

Όπλο μας σε αυτήν τη μάχη είναι η ενότητα των εργαζομένων και η διεθνιστική αλληλεγγύη της παγκόσμιας εργατικής τάξης, που απέδειξε το προηγούμενο διάστημα ότι είναι διατεθειμένη να στηρίξει κάθε πολιτική ρήξης με τη σημερινή κατάσταση. Έπαθλο αυτής της μάχης είναι μια χώρα απαλλαγμένη από τα παράσιτα που καρπώνονται τον πλούτο που παράγουν οι εργαζόμενοι, καταδικάζοντάς τους στην ανεργία και την εξαθλίωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η περίπτωση του Ισημερινού

Σαν πρότυπο για την αποτελεσματικότητα μιας Επιτροπής Λογιστικού Ελέγχου (ΕΛΕ) του χρέους, έχει προβληθεί ο Ισημερινός. Σε αυτό έπαιξε ρόλο και το προπαγανδιστικό ντοκιμαντέρ Debtocracy, που καλλιέργησε την ψευδαίσθηση μιας ακόμα μαγικής κι εύκολης λύσης.

Τα πραγματικά γεγονότα έχουν ως εξής:

Το Εξωτερικό Χρέος του Ισημερινού στο τέλος του 2008 υπολογιζόταν σε περίπου 3,5 δισ. δολάρια και αντιστοιχούσε στο 19,0% του ΑΕΠ της χώρας.

Η επιτροπή για το χρέος (Comision para la Auditoria Integral del Credito Publico ή CAIC από τα αρχικά της), συστήθηκε το 2007, αμέσως μετά την εκλογή του Ραφαέλ Κορέα στην προεδρία, τον Ιανουάριο του ίδιου έτους. Το πόρισμα της επιτροπής χαρακτήριζε σχεδόν το σύνολο του χρέους της χώρας σαν επαχθές (Odious Debt).

Ο πρόεδρος Κορέα στις 20 Νοεμβρίου 2008, κατά τη επίσημη παρουσίαση του πορίσματος της Επιτροπής, δήλωσε ότι: «θα επιδιώξει να μην πληρώσει το διεφθαρμένο και παράνομο εξωτερικό χρέος». Ένα μήνα μετά, στις 15 Δεκεμβρίου 2008, ένα τοκομερίδιο ύψους 30,5 εκ. δολαρίων των δεκαετών ομολόγων έκδοσης Δεκεμβρίου 2005 και λήξης 2015, ανακοινώθηκε ότι δεν θα πληρωθεί.

Στις 20 Δεκεμβρίου, ο Κορέα δήλωσε ότι όλες οι υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η κυβέρνηση του Ισημερινού θα εξυπηρετούνται κανονικά και τούτο παρότι σύμφωνα με την Έκθεση της Επιτροπής CAIC σχεδόν το σύνολο του χρέους ήταν παράνομο, ανήθικο και επαχθές.

Στα μέσα Ιανουαρίου 2009, η κυβέρνηση ξαφνικά αποφάσισε να πληρώσει το τοκομερίδιο του Ομολόγου 2015, που δεν είχε πληρωθεί στις 15 Δεκεμβρίου.

Αυτή η επιλεκτική αθέτηση πληρωμών, οδήγησε σε κατάρρευση τις τιμές των ομολόγων στη δευτερογενή αγορά. Έτσι στις 20 Απριλίου 2009, η κυβέρνηση ανακοίνωσε μια προσφορά-πρόταση επαναγοράς των ομολόγων με ημερομηνία λήξης το 2012 και το 2030 στο 30% της αξίας τους.

Με τον τρόπο αυτό αγοράστηκε περίπου το 91,0% των ομολόγων, δηλαδή εξαγοράστηκαν ομόλογα ονομαστικής αξίας 3 δισ. δολαρίων έναντι 900 εκατ. δολαρίων. Επίσης μια ακόμη επαναγορά έγινε τον Νοέμβριο του 2009. Στο τέλος του 2009 είχε επαναγοραστεί περίπου το 95,0% των ομολόγων με ημερομηνία λήξης 2012 και 2030.

Ο Ραφαέλ Κορέα χρησιμοποίησε την Επιτροπή Λογιστικού Ελέγχου για να τρομοκρατήσει τους πιστωτές και να επαναγοράσει μεγάλο μέρος του χρέους του Ισημερινού στο 30% της αξίας του.

Ο Κορέα απέφυγε συστηματικά να χαρακτηρίσει παράνομα τα ομόλογα, τις υποχρεώσεις των οποίων αρνήθηκε να εξυπηρετήσει. Ενώ στην πολιτική ρητορεία χρησιμοποιούσε ευρέως την ορολογία του «επαχθούς χρέους» ως μέσου για την άρνηση του δημόσιου χρέους, στην πράξη απέφυγε να την επικαλεσθεί αλλά κυρίως να τη χρησιμοποιήσει πρακτικά. Κι αυτό γιατί παρά την εντατική συζήτηση στην πολιτική και την ακαδημαϊκή σφαίρα, η έννοια του «επαχθούς χρέους» δεν έχει ποτέ χρησιμοποιηθεί σε Διεθνές Δικαστήριο.

Στην περίπτωση του Ισημερινού, το χρέος της χώρας ήταν προς ιδιώτες και όχι προς άλλα κράτη. Η επαναγορά χρέους που ολοκλήρωσε η κυβέρνηση της χώρας, δεν μπορεί να γίνει στην

περίπτωση της Ελλάδας, που το μεγαλύτερο μέρος του χρέους της βρίσκεται στα χέρια άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών.

Το συμπέρασμα είναι ότι μια επιτροπή λογιστικού ελέγχου του χρέους, από μόνη της δεν μπορεί να καταφέρει τίποτα. Έχει νόημα, αν η κυβέρνηση έχει βούληση να την αξιοποιήσει σε μια πολιτική σύγκρουσης με τους δανειστές, με παύση πληρωμών και διαγραφή χρέους. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ –όπως αποδείχθηκε στην πράξη– καμία διάθεση τέτοιας σύγκρουσης δεν είχε. Γι' αυτό και η ομάδα του Μαξίμου υπονόμωσε τη λειτουργία της Επιτροπής Αλήθειας για το Δημόσιο Χρέος και προσπάθησε να υποσκάψει το κύρος της. Η συγκρότηση της Επιτροπής Ελήθειας έδινε το «λάθος» μήνυμα στην τρόικα, μήνυμα ανυπακοής και σύγκρουσης.